

Lunds Universitet
Statsvetenskapliga Institutionen

STVK04
VT 2023
Handledare: Ian Manners

Den hållbara skogen?

En WPR-analys av Miljöpartiet och Centerpartiets skogspolitik

Johanna Helgesson

Abstract

As climate change is becoming more of a concern for people, the number of issues considered to be related to environmental politics are also increasing. One of the most debated issues concerning environmental policy in Sweden is forestry, where the debate is torn between those concerned about cherishing the landowner's property rights and those arguing that the forest is a shared responsibility and that we need to increase our efforts to preserve biological diversity.

In this essay I try to uncover which values underpin the different ways of thinking about forestry and sustainability by analysing the policies presented in motions issued by the Swedish Centre Party and the Swedish Green Party, using the discursive WPR-method. These parties both invoke sustainability in their arguments, but differ in their perception of what forestry should look like. The question at issue is: *In what way does the discourse about forestry differ between Centerpartiet and Miljöpartiet and why?*

The result show that the parties differ in both their perceptions on what constitutes sustainable forestry, how biodiversity is to be ensured and their trust in technology. Using relevant theory concerning ideology, different schools of thought related to sustainability as well as voter statistics for both parties, I argue that these parties' differences can be explained by their different ideologies, perspectives on how we are to reach a sustainable society, and voter bases they wish to please. I further argue that these results come to show both the complexity of the process of political positioning, as well as how the same values can be invoked by different parties who do not necessarily agree about their meaning.

Keywords: Climate policy, forestry, sustainability, green theory, political positioning

Words: 8568

Innehållsförteckning

1. Introduktion	3
1.1 Problemformulering	3
1.2 Frågeställning	4
1.3 Syfte	4
2. Teori	5
2.1 Ekologism och grön ideologi	5
2.2 Grön teori	6
2.3 Liberalism	6
2.4 Teknocentrism vs. ekocentrism	7
2.5 Statistik om den typiska väljaren	8
2.5.1 Väljarstatistik om Centerpartiet	8
2.5.2 Väljarstatistik om Miljöpartiet	9
2.6 Begreppsdefinitioner	10
3. Metod och material	11
3.1 Forskningsdesign och val av fall	11
3.2 Metod	11
3.3. Material	14
4. Resultat	15
4.1 Bildandet av naturreservat	15
4.2 Hur biologisk mångfald ska säkerställas	16
4.3. Internationella direktiv och restriktioner	17
4.4 Den (o)problematiskska avverkningsanmälan	17
4.5 Den korrekta formen av skogsbruk	18
4.6 Tilltro till teknik	19
5. Diskussion	19
5.1 Ideologiska skillnader	19
5.1.1 Centerpartiet och liberalism	19
5.1.2 Miljöpartiet och ekologism/grön ideologi	20
5.1.3 Centerpartiet och grön teori vs Miljöpartiet och grön ideologi	21
5.2 Olika hållbarhetsskolor och syn på hur klimatkrisen ska bekämpas	21
5.2.1 Centerpartiet och teknocentrism	21
5.2.2 Miljöpartiet och ekocentrism	22
5.3 Stad vs. Land	23
6. Slutsats	24
Referenslista	26
Bilagor	28
Analys av Centerpartiets motioner	28
Analys av Miljöpartiets motioner	47

1. Introduktion

1.1 Problemformulering

Med ett allt mer föränderligt och oberäkneligt klimat och med flera klimatrelaterade kriser de senaste åren såsom extremhetta och skyfall som för med sig förödande översvämningar och skogsbränder är en effektiv klimatpolitik mer nödvändigt än någonsin förr. Allt fler människor börjar inse klimatförändringarnas ödesdiga konsekvenser och värderar därför miljöpolitik högre. Detta leder i sin tur till att klimatpolitik spelar en allt större politisk roll. I och med att klimatpolitik blir allt viktigare vidgas också begreppet. Frågor som bara för en tid sedan inte var tydligt klimatpolitiskt laddade är nu heta att debattera och ingår i det som klassas som miljöpolitik.

En sådan fråga i Sverige är skogspolitik. Debatten är delad mellan å ena sidan de som värnar om den privata äganderätten och markägares rätt att bruka sin mark på det sätt de önskar, å andra sidan de som menar att skogen är en naturresurs vi har ett gemensamt ansvar om och som värnar om skogens egenvärde, oberoende av den eventuella vinsten som kan komma av att avverka skogen. Samtidigt som EU-kommissionen kritiserar svenskt skogsbruk och vill minska kalhyggesbruk och flera miljörättsorganisationer menar att det svenska skogsbruket inte är hållbart utgör skogsindustrin en viktig del av svensk industri och mellan 9-12 % av dess totala sysselsättning, export, omsättning och förädlingsvärde. Debatten är med andra ord komplex: vad ska prioriteras högst, sysselsättning på landsbygd eller att värna om den biologiska mångfalden?

Två riksdagspartier där de skogspolitiska frågorna har varit extra hett debatterade är Centerpartiet och Miljöpartiet. Dessa partier är inte överens om hur den korrekta formen av skogsbruk ska se ut, men åberopar båda hållbarhet som ett argument för sin politik. Genom att bedriva en diskursanalys av hur Miljöpartiet och Centerpartiet diskuterar skog i motioner riksdagsåren 2021/2022 och 2022/2023 hoppas jag kunna blottlägga brytpunkter mellan skogens egenvärde och privat äganderätt, stad och landsbygd, samt kampen mellan ekonomiska vinning och arbete för bevarandet av den biologiska mångfalden.

Uppsatsen är strukturerad som följer: Till en början presenteras vad uppsatsens syfte och frågeställning är samt relevant teori som kan komma att förklara resultatet. Därefter följer en redogörelse av vilken metod och med vilket material undersökningen är genomförd med hjälp av. Efter detta presenteras resultatet, de huvuddrag som går att identifiera där partiernas skogspolitiska diskurs skiljer sig. Därefter diskuteras resultatet och de potentiella förklaringsfaktorerna redogörs för. Avslutningsvis framförs de slutsatser som går att dra med hjälp av denna uppsats samt inspiration för framtida forskning.

1.2 Frågeställning

Uppsatsens frågeställning lyder som följer: *På vilket sätt skiljer sig den skogspolitiska diskursen mellan Centerpartiet och Miljöpartiet och varför?*

1.3 Syfte

Studiens syfte är tvåfaldigt. För det första syftar undersökningen till att synliggöra vilka skillnader som föreligger mellan vilken skogspolitik partierna vill genomföra och hur de framställer denna politik. Detta är av värde av flera anledningar. Klimatpolitik är mer relevant än någonsin och skogspolitik är ett just nu mycket hett debatterat ämne.

Centerpartiet och Miljöpartiet är dessutom partier som båda åberopar hållbarhet i sin argumentation för den skogspolitik de vill genomföra, men presenterar ändå radikalt olika förslag som indikerar att de har olika uppfattningar om hur ett hållbart samhälle ska uppnås. Detta gör det intressant att undersöka exakt hur den politik de vill genomföra skiljer sig, vilka värden är det egentligen deras skogspolitik blottlägger?

Det är utöver detta även intressant att se till hur partierna resonerar om skog eftersom de till viss mån når samma väljargrupper. Analys- och undersökningsföretaget Novus presenterade 2022 rapporter om vem den typiska väljaren för vardera parti var. Dessa rapporter visar att Centerpartiet och Miljöpartiet exempelvis båda är partier med en stor andel högskoleutbildade väljare. Både Centerpartiet och Miljöpartiets väljare värderar vidare miljö och klimat, sjukvård och utbildning som sina viktigaste frågor (Novus, 2022).

Att undersöka hur partierna resonerar om skogspolitik är därför av värde för de väljare som ingår i dessa väljargrupper eftersom skogspolitik är en klimatpolitisk fråga, och klimatpolitik är en av de frågor som dessa väljargrupper värderar som viktigast.

Syftet med studien är dock inte endast rent deskriptivt. För det andra syftar undersökningen till att identifiera möjliga förklaringsfaktorer till *varför* partierna tänker som de gör om skogspolitik. Detta är i sin tur intressant ur ett större perspektiv eftersom det säger något om hur politiskt ställningstagande går till och vad det är som påverkar detta. Är det exempelvis så att ideologisk grund är det enda som driver vilka ställningstaganden eller uppfattningar ett parti har i en viss fråga? Eller finns det annat som påverkar som snarare har att göra med politisk strategi? Att fundera över varför två partier resonerar på olika sätt i en fråga där de delar samma mål: ett hållbart samhälle som klarat av att tackla klimatutmaningen, är dessutom intressant eftersom det kan ge mer kunskap om komplexiteten i politiska frågor och om bland annat vad hållbarhet faktiskt är och om vilka olika tankeströmningar det finns om hur vi ska nå ett hållbart samhälle. Förhoppningen med studien är att den ska kunna bidra till forskning om såväl vad det är som påverkar politiska ställningstaganden, som om hållbarhetsrörelser, grön teori och klimatpolitik mer generellt.

2. Teori

För att få en uppfattning om hur partierna tänker i frågan och varför behövs en redogörelse för vad som kan komma att vara relevanta teorier för ämnet. Avsnittet är strukturerat på följande vis: Till en början presenteras de ideologier som partierna till viss del är influerade av, ekologism/grön ideologi och klassisk liberalism. Det följs av en redogörelse om vad grön teori är och på vilket sätt grön teori skiljer sig från grön ideologi. Därefter presenteras olika hållbarhetsrörelser och perspektiv om vilken tilltro vi bör ha till teknik, den teknocentriskt orienterade rörelsen samt den ekocentriskt orienterade. Slutligen redogörs det för väljarstatistik som informerar oss om vilka det är som röstar på vardera parti, exempelvis vilket kön, vilken ålder, eller vilken bostadsort väljarna har.

2.1 Ekologism och grön ideologi

För att kunna förklara varför partierna kan resonera på olika sätt är det viktigt att göra tydligt vad det finns för olika ideologier som partierna i fråga är påverkade av. I detta stycke följer en redogörelse för vad som egentligen menas med ekologism eller grön ideologi.

Ekologismen kan sägas bygga på fyra centrala idéer (Carter, 2018, s.47). Den första tanken är att det finns ett så kallat *ekologiskt ansvar*. Det ekologiska ansvaret innebär att vi måste tänka om, dels om hur vi resonerar om relationen mellan människor och djur, dels att vi måste ifrågasätta att ekonomisk tillväxt nödvändigtvis behöver vara något positivt och istället anamma ett alternativt ekonomiskt tänkande. Den andra centrala tanken inom ekologismen är att samhället ska vara organiserat på ett decentraliserat sätt som gynnar mindre gräsrotsrörelser. Detta eftersom det finns en tilltro till att miljön och människors olika intressen är troligare att tas i beaktning om demokratiska beslut fattas på lokal nivå, snarare än i en centralstyrd stat där endast ett fåtal har mycket att säga till om (Carter, 2018, s.55). Den tredje centrala idén är att samhället ska vara så jämlikt som möjligt

(Carter, 2018, s.47). Samhället behöver vara så jämlikt som möjligt av flera olika anledningar. För det första är det viktigt på ett metaforiskt plan, liksom naturen är uppdelad i flera mindre delar som samspelar och där alla behövs i kretsloppet, är tanken att alla människor behövs och har något att bidra med (Carter, 2018, s.61). För det andra bidrar social ojämlikhet till att fattiga stater använder sig av miljöfarliga metoder, som exempelvis övergödning inom jordbruk, i ett försök att komma ikapp de rikare staterna eller kunna producera mer av de varor de faktiskt tjänar på. För det tredje är det centralt med social jämlikhet eftersom det är de fattigaste länderna som troligen kommer drabbas allra värst av klimatförändringarna, eftersom de dels lever närmast de industrier som släpper ut mest, dels inte har de ekonomiska medel som krävs för att kunna investera i grön energi och liknande, som skulle kunna hindra eller iallafall göra att de inte blir lika hårt drabbade av klimatkatastrofen (Carter, 2018, s.62). Den fjärde och slutgiltiga centrala tanken inom ekologismen är att den är pacifistisk och alltså emot våld.

2.2 Grön teori

I 'Rethinking Green Politics' av John Barry (1999) kontrasterar Barry grön ideologi mot det han kallar för grön teori. Han menar att det föreligger en skillnad mellan vad dessa begrepp innebär, där grön ideologi tydligare tar avstånd från andra ideologier och struktureras efter principer som är speciellt viktiga för ideologin. (Barry, 1999, s.4). Grön teori däremot är benämningen för tankeströmningar som är mindre bundna till specifika partilinjer och som kan sträcka sig över fler ideologier än grön ideologi, som baseras på specifikt dessa principer. Förespråkare för grön teori menar vidare att representanter från den gröna ideologin, exempelvis representanter från klassiskt gröna partier som har sin utgångspunkt i ekologismen, inte har monopol på att uttala sig om miljöfrågor. De är inte heller begränsade att endast diskutera miljöfrågor (Barry, 1999, s.5). Med detta sagt tar den gröna teorin sin utgångspunkt i den gröna ideologins conceptualisering av grönt tänkande. Grön teori tar med andra ord sin utgångspunkt i ekologismen, men är inte centrerad kring den. Vad Barry vidare menar skiljer grön teori från grön ideologi är att grön teori är mindre upptagen med att beskriva den utopi ett hållbart samhälle skulle utgöra, och mer fokuserad på att analysera exempelvis vilka implikationer hållbara principer skulle kunna föra med sig.

2.3 Liberalism

Att definiera ett omstritt om mångfacetterat begrepp som liberalism är komplicerat eftersom det inte finns en entydig definition (Freeden, 2015, s.2). Olika former av liberalism lyfter olika delar av liberalismens kärna och väljer att ignorera andra delar som inte är kompatibla med varandra eller den nuvarande världssynen. Freeden & Stears (2013) menar dock att det är möjligt att identifiera sju koncept som är centrala i samtliga former av liberalism, men som det råder delade meningar kring vilken det ska läggas extra vikt vid. De centrala koncepten lyder som följande: frihet, individualitet, framsteg, rationalitet, allmänintresse, socialt engagemang och begränsad makt (Freeden & Stears, 2013, s.341). Liberalismen har vidare ekonomiska konsekvenser och ideologin i sig går inte att separera från en stark tilltro till marknaden och marknadskapitalism (Dahrendorf, 2008, s.2). Marknaden är, förutsatt att den är strukturerat på ett rättvist sätt, en spelplan som alla har rätt och tillgång till och (även om olika former av liberalism kan påverka olika stor mängd statlig inverkan) staten ska generellt beblanda sig så lite som möjligt, utan marknaden ska verka fritt utan restriktioner.

2.4 Teknocentrism vs. ekocentrism

Det föreligger dock inte endast ideologiska skillnader i den klassiska meningen som kan komma att förklara de olikheter som föreligger mellan Centerpartiets och Miljöpartiets sätt att diskutera skog. Det finns även olika inställningar och tankeströmningar inom hållbarhetsrörelsen om vad som kan komma att vara till hjälp och hur vi ska kunna lösa de problem som uppstår till följd av klimatförändringar. Dessa olika "hållbarhetsskolor" kan komma att förklara hur Centerpartiet och Miljöpartiet båda kan åberopa klimatnytta i sin politik, trots att de lägger fram helt olika förslag kring vad som anses vara bra för klimatet. I Timothy O'Riordans 'Environmentalism' diskuteras dessa olika skolor och vad som skiljer dem åt. O'Riordan benämner dessa olika skolor som teknocentrism och ekocentrism (O'Riordan, 1981).

Teknocentrism kännetecknas av uppfattningen att alla miljörelaterade problem kan lösas med hjälp av teknik och vetenskap (Carter, 2018, s.78). Teknocentrismen har en

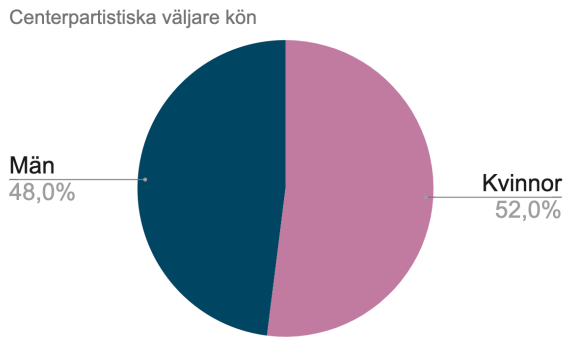
optimistisk syn på människan och menar att det är vi människor som är överlägset bäst på att förstå och kontrollera vår värld och komma fram till lösningar för hur vi ska anpassa oss efter de utmaningar vi kan tänkas ställas inför. Materiell tillväxt är icke-ifrågasatt och ses snarare som en effekt av de tekniska lösningar som kommer att uppträffa för att ta itu med klimatrelaterad problematik.

Ekocentrismen däremot syftar till uppfattningen att det finns både ekonomiska och sociala begränsningar till ekonomisk tillväxt. Som begreppet antyder anammar ekocentrismen en ekocentrisk världssyn och menar att alla livsformer ska respekteras och kunna frodas (ibid., s.78). Materialism för sin egen skull är fel och vi bör istället värdera icke-materiella ting högre, såsom utbildning, gemenskap och demokratiskt deltagande. Ekocentrismen präglas vidare av en uppfattning att ekosystem är komplexa och att vi människor inte har möjlighet att förstå allt. Vi bör därför vara försiktiga med när och hur vi använder tekniska lösningar.

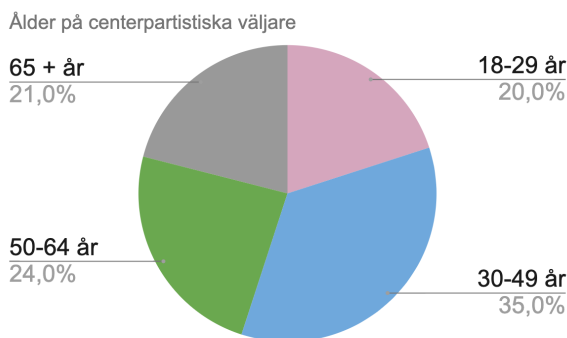
Sammanfattningsvis går det att konstatera att ekocentrismen är mer fokuserad på utfall och vilka medel som kan anses vara rätt att använda för att uppnå ett visst utfall än vad teknocentrismen är, som är mer fokuserad på medel i allmänhet. Detta följer av teknocentrismens optimistiska syn på människan och hennes färdigheter. Teknocentrismen behöver inte vara lika oroad för utfallet eller vad som är rätt medel för att uppnå ett visst utfall eftersom teknocentrismen i sig förutsätter att människan är den som är bäst lämpad att komma på de rätta lösningarna.

2.5 Statistik om den typiska väljaren

Som tidigare nämnts visar rapporter om den typiska väljaren att Centerpartiet och Miljöpartiet att de till viss del delar väljargrupper. Men vem är den typiska väljaren mer specifikt för vardera parti och på vilka sätt skiljer de sig? I följande stycke presenteras statistik från undersökningsföretaget Novus från 2022 där de baserat på intervjuer med ca 3000 personer skapat en sammanställning om bland annat vilket kön, vilken utbildningsnivå och vilken ålder de typiska centerpartistiska respektive miljöpartistiska väljare har.

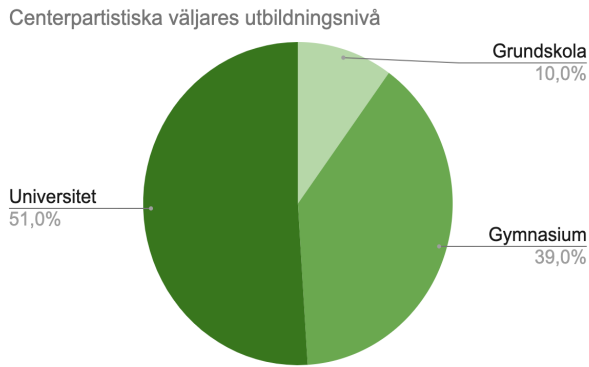
Figur 1: Centerpartistiska väljare: kön

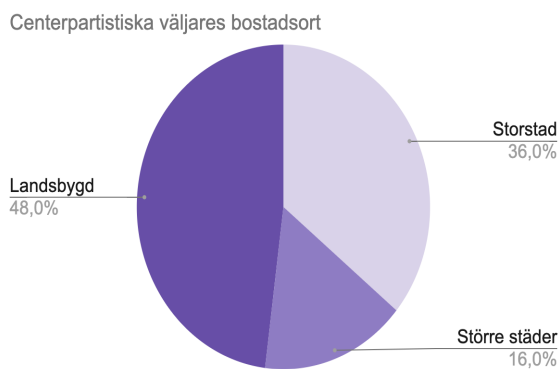
Figur 2: Centerpartistiska väljare ålder (Novus, 2022)

2.5.1 Väljarstatistik om Centerpartiet

Centerpartiets väljare är relativt jämnt fördelade över könen, 52 % kvinnliga väljare och 48 % manliga (Novus, 2022). Den åldersgrupp de når allra bäst är de som är mellan 30-49 år. De utgör 35 % av deras totala väljarbas. Av övriga 65 % utgörs 20 % av dem mellan 18-29 år, 21 % av dem som är över 65 och 24 % av dem mellan 50-64. Över hälften av Centerpartiets väljare, 51%, har utbildning på universitet eller högskola. De centerpartistiska väljarnas viktigaste frågor är i sin tur miljö och klimat, sjukvård, samt skola och utbildning. 36 % av väljarna bor i storstäder och 16 % i större städer. Hela 48% bor i det som räknas som övriga landet, dvs mindre städer och på landsbygden.

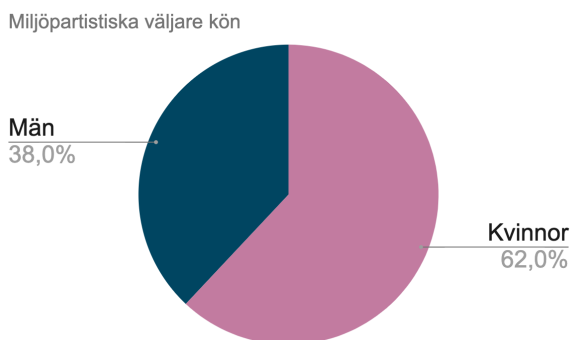
Figur 3: Centerpartistiska väljare utbildningsnivå

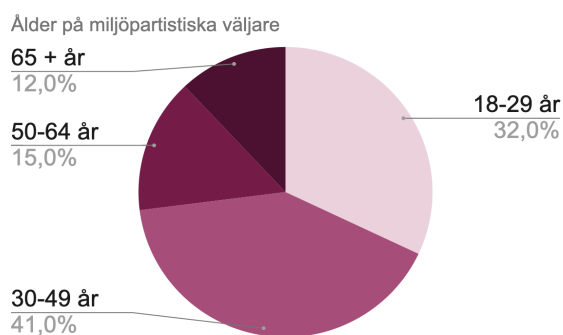
Figur 4: Centerpartistiska väljare bostadsort

2.5.2 Väljarstatistik om Miljöpartiet

Av Miljöpartiets väljare är en majoritet kvinnor, 62 % mot 38 % manliga. De har en större andel yngre väljare än Centerpartiet, 32 % av deras väljarbas är mellan 18-29. Den största delen av deras väljarbas består dock av samma åldersgrupp som Centerpartiet, dvs de som är mellan 30-49. Denna väljargrupp står för 41 % av Miljöpartiets totala väljare. 15 % av de övriga är 50-64 år, men endast 13 % är över 65.

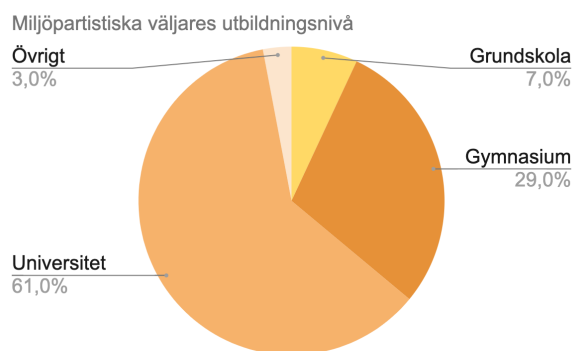

Figur 5: Miljöpartistiska väljare: kön

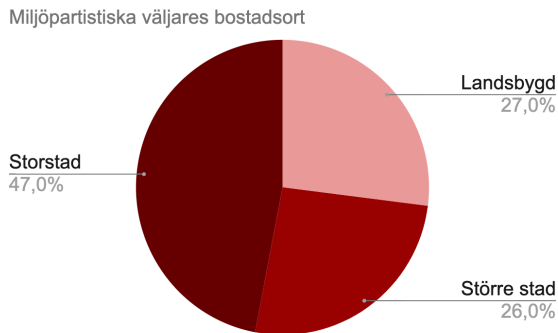

Figur 6: Miljöpartistiska väljare ålder

Liksom Centerpartiet är en stor andel av väljarna välutbildade, 61 % har utbildning från universitet eller högskola. Väljarna för Miljöpartiet delar även de centerpartistiska väljarnas syn på vad det är som utgör de viktigaste politiska frågorna, det vill säga miljö och klimat, sjukvård och utbildning. En större andel av Miljöpartiets väljare än Centerpartiets bor i storstäder, närmare hälften av väljarna bor i storstaden, 47 %. 26 % av de övriga bor i det som räknas som större städer, och 27 % i det som klassas som övriga landet. Miljöpartiet har med andra ord ett väldigt mycket större stöd i storstäder än vad de har på landsbygden och i mindre städer.

Figur 7: Miljöpartistiska väljare utbildningsnivå

Figur 8: Miljöpartistiska väljare bostadsort

2.6 Begreppsdefinitioner

Det finns ett antal begrepp som kräver definition för att det ska vara tydligt vad som menas. I följande stycke definieras de för studien viktigaste begreppen.

Diskurs: Ett specifikt sätt att prata och förstå en aspekt av världen på (Jørgensen & Phillips, 2002, s.1). Bakom begreppet diskurs föreligger en föreställning om att vårt språk är format efter olika mönster som påverkar hur vi exempelvis pratar och skriver i olika sociala domäner. Bedrivs en diskursanalys söker man att analysera dessa diskurser.

Policy: Med policy syftas en viss handlingsplan eller program som politiker tillsätter för att lösa något som anses vara ett problem (Bacchi, 2009, s.4).

Skogspolitik: Med skogspolitik menas det politiska beslutsfattande som direkt eller indirekt är relaterat till hur skogen ska skötas. Detta kan vara dels beslut som rent direkt har att göra med hur skogen ska avverkas, dels mer indirekta beslut men som fortsatt har en påverkan på skogens varande eller icke-varande. Detta kan exempelvis vara beslut om naturskydd eller virkesproduktion.

Trakthyggeskogsbruk: Även kallat kalhyggesbruk. Den mest förekommande formen av skogsbruk i Sverige idag sedan 1950-talet (Föreningen och Tidningen Skogen) . Skogsskötseln följer ett cykliskt förlopp som tar sin utgångspunkt i en plantering av

skogen som sedan avverkas när den är tillräckligt hög. Detta sker efter mellan 45-100 år. Därefter planteras nya träd och processen börjar om igen.

Kontinuitetsskogsbruk: Även kallat hyggesfritt skogsbruk. Ett samlingsbegrepp som används för att beskriva sätt att sköta skog som inte innehåller kalhyggen (Föreningen och Tidningen Skogen). Skogsägaren avverkar alltså inte alla träd vid samma tillfälle.

Offentlighetsprincipen: En del av svensk grundlag (Regeringen.se). Innebär att allmänheten har rätt att få tillgång till information som tillhandahålls av kommuner och myndigheter eftersom detta räknas som allmän handling.

3. Metod och material

3.1 Forskningsdesign och val av fall

Forskningsfrågan undersöks genom en komparativ studie av två partier, Centerpartiet och Miljöpartiet. Jag har valt specifikt dessa partier av ett flertal olika anledningar. För det första är det intressant att se till Centerpartiet och Miljöpartiet eftersom detta är två partier som till viss del delar väljargrupper. Som tidigare nämnts visar rapporter som ska ge en bild av den typiska väljaren för vardera parti att både Centerpartiet och Miljöpartiet har ett stort stöd bland kvinnor och att deras typiska väljare värderar klimatrelaterade frågor som sina viktigaste. Eftersom skogspolitik är en av de mest aktuella klimatrelaterade frågorna idag är det relevant att se till hur specifikt dessa partier resonerar eftersom deras miljöpolitik har betydelse för deras väljare. Det hade troligen varit intressant att se även till hur något annat parti, kanske ett större parti såsom Socialdemokraterna eller Moderaterna, resonerar om skogspolitik, men eftersom deras främsta frågor inte är miljö- och klimatrelaterade är detta inte lika passande (Novus, 2022). Eftersom partierna vidare inte är överens om hur skogen ska skötas är det intressant att se till specifikt dessa partier eftersom det kan tänkas visa på intressanta brytpunkter mellan stad och landsbygd, individens äganderätt mot det gemensamma ansvaret för naturen och produktionsvärde mot skogens egenvärde.

3.2 Metod

För att besvara denna frågeställning finns det flera metoder som skulle kunna vara användbara. Vilket tillvägagångssätt som i slutändan passar bäst kan i viss mån sägas bero på vad det är som är av särskilt intresse för undersökningen. Eftersom jag är speciellt intresserad av *hur* partierna resonerar om skogspolitik, dvs hur den skogspolitiska

diskursen ser ut och vilka värden detta blottlägger, är en diskursanalys ett lämpligt alternativ. För min studie har jag valt att använda mig av Carol Bacchis form av kritisk diskursanalys, 'What's the Problem represented to be?' Det hade dock även troligen kunnat vara möjligt att genomföra undersökningen exempelvis med hjälp av någon form av idé- och ideologianalys eftersom det är en snarlik metod som skulle kunna ge ett tydligt svar på hur partiernas ideologiska argumentation ser ut. En fördel med att använda sig av denna typ av analys skulle vara att den tillhandahåller ett tydligt utformat analysverktyg som kan ge ett tillförlitligt svar på vilka idéer som förekommer i de olika partiernas tryck, vilket är en del av uppsatsens syfte. Eftersom jag dock inte endast tror att ideologi ligger bakom att partierna resonerar som de gör om skogspolitik menar jag att en diskursanalys är mer passande för denna undersökning. Detta eftersom diskursanalysen kan visa på sambandet mellan olika typer av diskurser och bredare drag av social och kulturell utveckling, som i sin tur kan relateras till ideologi och makt (Jørgenssen & Phillips, 2002, s.68). Jag menar dessutom att Bacchis metod passar extra väl in på min typ av undersökning, eftersom den är inriktad på att specifikt analysera policy. Mitt material består av motioner, och därför är alltså detta en passande metod.

'What's the Problem represented to be' eller WPR-metoden, är en metod inom den kritiska diskursanalysen som ämnar att få fram vad som representerar problemet i en policy (Bacchi, 2009, s.1). Hur problemet representeras eller konstrueras spelar stor roll eftersom detta påverkar hur man tänker på problemet och hur det hanteras. WPR utmanar alltså den annars typiska synen på policy, där tanken är att policy är svaret på ett för alla tydligt identifierbart och bestämt problem. Idén inom WPR är istället att policy är en *avspegling* av hur politiker tänker om ett visst problem, hur problemet representeras.

För att analysera hur exempelvis ett parti diskuterar ett visst ämne använder WPR sig av sex frågor, vilka presenteras här nedan, som försöker få fram hur texten presenterar problemet, vilka antaganden denna tolkning kräver, hur denna tolkning av problemet uppkom med mera (Bacchi, 2009, s. 2-19). WPR som metod förutsätter vidare tre antaganden. För det första att vi styrs genom problematiseringar. För det andra att vi bör studera dessa problematiseringar, det vill säga undersöka hur ett problem representeras snarare än att studera problemet i sig. För det tredje behöver vi studera dessa problematiseringar *kritiskt*, och undersöka vilka premisser som föreligger samt vilka effekter dessa problematiseringar får (Bacchi, 2009, s.25).

De sex frågorna Bacchis analysverktyg består av lyder som följande:

1. Vad representerar 'problemet' i en specifik policy?
2. Vilka förutsättningar eller underliggande antaganden underbygger denna representation av problemet?
3. Hur har denna representation av problemet kommit till?
4. Vad framställs som oproblematiskt i denna representation av problemet? Vad tas, (medvetet eller omedvetet), inte med i denna representation av problemet och går det att tänka på problemet på ett annat vis?
5. Vilka effekter följer av denna representation av problemet?
6. Hur/var produceras, sprids och försvaras denna representation av problemet? Hur kan representationen ifrågasättas och bytas ut (Bacchi, 2009, s.2)?

De olika frågorna har olika funktioner och syften. Den första frågan syftar till att identifiera vad som är det representerade problemet (Bacchi, 2009, s.4), det vill säga vad partiet i fråga anser att det behöver komma upp med en lösning (som presenteras i motionen) för. Den andra frågan vill identifiera och analysera de förutfattade meningar som krävs för att denna representation av problemet ska kunna hänga samman eller fungera (ibid, s.5). Detta kräver en djupare analys av vilka kulturella värderingar som kan finnas i vårt sociala omedvetna som formar vår uppfattning om ett visst problem. I vårt fall skulle detta till exempel kunna vara en viss syn på hållbarhet. Måste det föreligga en viss syn på vad hållbarhet är och hur detta ska uppnås för att en viss representation av ett problem ska kunna sägas hänga ihop? Fråga tre syftar till att framhäva de förutsättningar som föreligger och vilka skeenden som har föranlett en viss representation av problemet och hur denna representation har kommit att bli dominerande (ibid, s.11). Fråga tre frågar sig med andra ord hur det kommer sig att en viss problemrepresentation har kommit till. Fråga fyra försöker i sin tur se till även det som *inte* sägs och fundera kring om det finns andra perspektiv som kan leda till andra uppfattningar om vad det är som konstituerar problemet. Finns det några anledningar till varför, i mitt fall partierna, väljer att bortse från vad deras problemrepresentation skulle kunna leda till för potentiella konsekvenser eller hur det går att tänka annorlunda om problemet? Den femte frågan vill identifiera effekterna av en specifik fråga för att kunna granska dem kritiskt. WPR-metoden förutsätter att problemrepresentationer generellt sett alltid leder till att vissa sociala grupper liv blir svårare än andras. Detta faktum gör det extra viktigt att vi kan analysera problemrepresentationernas potentiella effekter, för att se vilka som vinner och förlorar på

representationen av problemet. Den sjätte och slutgiltiga frågan har som mål både att undersöka vilka medel som krävs för att en viss problemrepresentation ska kunna vara dominerande, men också att utmana problemrepresentationer som kan anses vara skadliga eller problematiska.

3.3. Material

För denna studie finns det flera olika former av texter som diskuterar skogspolitik som skulle kunna fungera som material, exempelvis partiprogram, debatter, tal, propositioner och motioner. För att undersökningen ska vara möjlig att genomföra på ett rimligt vis med plats och tid i åtanke behöver dock en materialavgränsning genomföras. För att denna avgränsning ska vara möjlig är det viktigt att göra tydligt vad det är som faktiskt är av intresse för undersökningen. Eftersom denna undersökning främst är inriktad på hållbarhetsaspekter av skogspolitik är det det politiska beslutsfattandet om skogen som är relaterat till klimatet av särskilt intresse. För denna studie har jag därför valt att avgränsa materialet till motioner från Centerpartiet och Miljöpartiet från riksdagsåren 2021/2022 och 2022/2023 i miljö- och jordbruksutskottet. Jag har valt att endast se till motioner från detta utskott eftersom det är de utskotten som tydligast berör skogspolitiska frågor ur en miljösynpunkt. Det kan alltså finnas motioner som rör skogspolitik även inom t.ex. näringsutskottet eller arbetsmarknadsutskottet, men eftersom de inte är lika tydligt sammanhängande med klimatpolitik väljer jag på grund av plats och tidsbrist att inte se till dem.

Jag har vidare beslutat mig för att endast se till motioner från riksdagsåren 2021/2022 och 2022/2023. Detta inte endast av skäl relaterade till tid och platsbrist, utan även för att skogspolitik är en aktuell klimatfråga nu och det därför är av värde att resultatet återspeglar hur partierna diskuterar frågan nu snarare än hur de diskuterat frågan tidigare, då den inte hade samma klimatpolitiska laddning. Det är dessutom intressant att se till dessa årtal eftersom det är en tidsperiod då vare sig Centerpartiet eller Miljöpartiet har befunnit sig i regering eftersom Miljöpartiet lämnade den socialdemokratiska regeringen i november 2021.

Totalt antal motioner från riksmötesårtal 2021/2022 och 2022/2023 i miljö-och jordbruksutskottet för båda partierna är 191 (Sveriges Riksdag, 2023). Av dessa står

Centerpartiet för 144 och Miljöpartiet för 47. Alla dessa motioner rör dock inte skogspolitik och en ytterligare snävare avgränsning behöver därför genomföras. Efter en kortare genomläsning av motionerna från vardera parti identifierar jag ett antal begrepp som jag menar fångar upp de motioner som behandlar skogspolitik och skiljer dem från de motioner som behandlar andra jordbruks- och miljöfrågor men som inte är direkt relaterade till skog. De motioner jag har valt att inkludera innehåller följande begrepp: *areella näringar, biologisk mångfald, skog/skogsbruk, äganderätt, naturvård/miljövård, artskydd, avverkning*. Efter att ha sållat ut de motioner som saknar dessa begrepp är det totala antalet motioner att undersöka från Centerpartiet 18 och för Miljöpartiet 5.

4. Resultat

Efter att ha tolkat sammanlagt 23 motioner från Centerpartiet och Miljöpartiet som rör skogspolitik presenteras en sammanställning av resultatet nedan. Vardera motion har analyserats utefter de sex frågor Carol Bacchis metod 'What's the Problem Represented to be' utgår ifrån, men för att resultatet ska vara överblickbart presenteras härmed de huvuddrag som går att identifiera för att visa på hur vardera parti resonerar om skogspolitik och hur de skiljer sig från varandra. Fullständiga analyser av vardera motion går att finna som bilaga i anslutning till resten av texten.

4.1 Bildandet av naturreservat

Det finns ett antal huvuddrag värda att lyfta som är aspekter av skogspolitiken där sättet som Centerpartiet och Miljöpartiet resonerar skiljer sig. En första aspekt är hur bildandet av nya naturreservat diskuteras. Centerpartiet lyfter i ett flertal motioner fram att de vill stoppa bildandet av nya naturreservat. Denna uppfattning underbygger de med argument som åberopar äganderätten och att markägare själva känner sin mark och hur den ska brukas bäst, samt genom att peka på att besluten om när mark ska omvandlas till naturreservat ofta fattas över huvudet på markägaren och endast på myndigheters inrådan. De menar även att de nuvarande naturreservaten inte sköts på ett tillfredsställande vis och att tydligare skötselplaner för de naturreservat som redan existerar behöver formars och efterföljas. Miljöpartiet menar istället att det behövs fler naturskyddsområden. De underbygger denna uppfattning med argument som åberopar värdet av att försöka bevara och skydda den biologiska mångfalden. För att den biologiska mångfalden ska säkerställas krävs stora arealer av natur med höga naturvärden. Dessa naturområden menar Miljöpartiet är naturreservat, och detta är varför bildandet och skötseln av naturreservat är en så viktig fråga för partiet.

4.2 Hur biologisk mångfald ska säkerställas

Hur biologisk mångfald ska uppnås och säkerställas är vidare en punkt där partiernas diskurs skiljer sig. Partierna delar uppfattningen att en välbevarad biologisk mångfald är en kritisk del i arbetet mot klimatförändringar, men *hur* denna biologiska mångfald ska kunna säkerställas råder det delade meningar om. Centerpartiet betonar det de kallar för 'frivilligt formellt skydd', vilket är åtgärder som syftar till frivillighet hos markägaren. Myndigheter såsom Skogsstyrelsen ska jobba aktivt för att engagera skogsägare att lära sig mer om vad de kan göra för att deras mark ska må så bra som möjligt, men staten ska inte sätta upp regelverk eller restriktioner som hindrar skogsägaren från att bruka marken som de själva vill. Centerpartiet menar både att det är viktigt att äganderätten respekteras, (och att det därför måste vara frivillighet som driver åtgärderna), men också att respekten för äganderätten ska avspeglas i kommunikationen mellan myndigheter och skogsägare. Sammanfattningsvis menar Centerpartiet att staten kan ge skogsägare och företag anledning, både genom att utbilda dem om biologisk mångfald och genom ekonomiska incitament, till varför de ska handla med den biologiska mångfalden i åtanke. I slutändan är dock besluten rörande biologisk mångfald upp till skogsägarna själva, och inte något staten kan tvinga på. Hur den biologiska mångfalden kommer säkerställas om skogsägare och företag, trots ekonomiska incitament, väljer att inte genomföra de frivilliga åtgärderna, är inte något som diskuteras i Centerpartiets motioner.

Miljöpartiet presenterar även de förslag där ekonomiska incitament presenteras som ett sätt att motivera skogsägare att bedriva skogsbruk på ett specifikt vis. Miljöpartiet är dock mer specifika angående i vilka sammanhang ekonomiska incitament ska användas. De trycker på ekonomiska incitament i form av ersättning som betalas ut till de skogsägare som väljer att ställa om till hyggesfria metoder för avverkning. De delar däremot inte Centerpartiets syn på att det ska föreligga ekonomiska incitament som kan driva skogsägare eller företag att handla med den biologiska mångfalden i åtanke. Den biologiska mångfalden ska istället uppnås och fortsatt säkerställas genom tydligare implementering av lagar och direktiv, inte minst internationella sådana som exempelvis EU:s art- och habitatdirektiv. Det är inte nog med frivilliga insatser från skogsägare, utan myndigheter måste alltså vara inblandade och se till att direktiven efterföljs. Vad Miljöpartiet däremot inte lyfter i sina förslag som rör biologisk mångfald är hur de restriktioner och direktiv de förespråkar kan komma att påverka skogsägares sätt att

livnära sig. Restriktionerna och direktiven kan nämligen leda till att skogsägare hindras från att bruka sin jord, och därmed inte kan tjäna några pengar på sin mark.

4.3. Internationella direktiv och restriktioner

En tredje aspekt där partierna skiljer sig åt är hur de ställer sig till samt hur de diskuterar just tidigare nämnda internationella direktiv såsom exempelvis EU:s art- och habitatdirektiv. Centerpartiet hävdar att art- och habitatdirektivet implementeras på fel vis och hindrar exempelvis skapandet av nya betesmarker. Dessa betesmarker menar Centerpartiet i sin tur är viktiga för den biologiska mångfalden som är viktig i miljöarbetet. De menar vidare att referensvärdet som används för att bedöma hur det står till med den svenska naturen inte fungerar som det är tänkt utan ger absurda tolkningar som inte återspeglar det faktiska tillståndet för naturen och därför bör bytas ut. EU:s art- och habitatdirektiv är dock inte det enda Centerpartiet har åsikter om. De förespråkar även att Miljöbalken ses över och att det tillsätts en utredning som klargör vad det är den ska uppnå och om nuvarande implementeringen av den verkligen överensstämmer med detta. Detta eftersom de menar att ekonomiska intressen bortprioriteras och att en bättre balans mellan olika samhällsintressen behöver uppnås vid tolkning av miljöbalken. Intressant att nämna är dock att Centerpartiet samtidigt vill att insatser ska genomföras för att tydliggöra att det är staten och berörda myndigheter, inte den enskilde skogsägaren, som är ansvarig för att genomföra de inventeringar av skyddade arter som behöver genomföras för att skogsägarna ska kunna veta om de får avverka skog eller inte. Miljöpartiet menar också att den nuvarande implementeringen av miljöbalken samt internationella direktiv skulle kunna förbättras, men de fokuserar istället på att den måste efterlevas bättre och tycks inte dela åsikten att den tolkas på ett för strikt sätt.

4.4 Den (o)problematiska avverkningsanmälan

Partiernas skogspolitiska diskurs skiljer sig dock inte endast på de punkter relaterade till skogspolitik som bägge partier lyfter. Den skiljer sig också genom det det ena partiet diskuterar, men som det andra inte talar om alls. Ett exempel på detta är frågan om avverkningsanmälan. Centerpartiet lyfter både 2021/2022 och 2022/2023 avverkningsanmälan och dess offentlighet. Avverkningsanmälan är de dokument en skogsägare måste lämna in till Skogsstyrelsen om hen planerar att avverka mer än 0,5 hektar skog (Skogsstyrelsen, 2023). Offentlighetsprincipen gör att avverkningsanmälan klassas som allmän handling och därmed är något som allmänheten ska få ta del av. Centerpartiet menar dock att detta är problematiskt eftersom det leder till att människor kan få vetskap om avverkning innan den ägt rum och därmed har tid att söka upp och trakassera berörda skogsägare. De vill därför att avverkningsanmälan istället ska klassas som en företagshemlighet och inte allmän handling som allmänheten kan ta del av. Miljöpartiet däremot lyfter aldrig avverkningsanmälan i sina motioner. Det ska förvisso nämnas att Miljöpartiet har lagt fram avsevärt mycket färre motioner i miljö- och jordbruksutskottet totalt sett än Centerpartiet, men icke desto mindre visar denna tystnad på en intressant skillnad partierna emellan.

4.5 Den korrekta formen av skogsbruk

En av de kanske främsta skillnaderna i hur Centerpartiet och Miljöpartiets diskurser om skogspolitik ter sig är dock relaterat till vad de tänker om skog och hållbarhet mer konkret. Genom förslag i flera olika motioner, men bland annat Motion 2021/2022: 4134 gör Centerpartiet tydligt att de ställer sig positiva till hur svenskt skogsbruk ser ut. De lyfter att skogsbruket utgör en stor del av svensk varuexport och att det är viktigt att skogsbruket ser ut som det gör idag, både för människorna på glesbygden som är sysselsatta i branschen, men också för att det ska vara möjligt att bryta beroendet av fossila råvaror. De problematiserar med andra ord inte trakthyggesbruk eller att avverka skog på ett effektivt vis utan lägger snarare fram motioner som ska göra det enklare för skogsägare att avverka sin skog snabbt eller för hur skogen ska kunna växa snabbare, exempelvis motion

2021/2022:762 om gödning i skogen. Den nuvarande formen av svenskt skogsbruk framställs med andra ord snarare som en förutsättning än som ett hinder på vägen att nå klimatmålen. Detta eftersom det är genom att avverka skog och därefter använda denna skog som biobränsle som beroendet av fossila bränslen är möjligt att bryta.

Miljöpartiet däremot är tydliga med att de anser att det måste ske ett skifte från kalhyggeskogsbruk/trakthyggeskogsbruk till hyggesfria metoder av skogsbruk. De underbygger denna uppfattning genom att mena att kalhyggesbruk inte är anpassat till dagens klimatförändringar samt genom att trycka på att den snabba avverkningsstakten gör att mycket biologisk mångfald kan komma att gå förlorad.

4.6 Tilltro till teknik

En inte lika tydligt framträdande, men inte desto mindre viktig skillnad partierna emellan är deras tilltro till teknik och vikten av grön företagsamhet för att kunna uppnå ett systemskifte och ett grönare samhälle. I de motioner som behandlar allmän naturvård, exempelvis motion 2021/2022: 4124 - *Allmän miljö- och naturvård*, lyfter Centerpartiet att tekniska lösningar kan vända den nuvarande, negativa utvecklingen och trycker på att den svenska miljötekniken är en stark exportvara. I en motsvarande motion från Miljöpartiet, motion 2022/2023: 2266 - *Allmän miljö- och naturvård*, redogörs det för att det behöver satsas mer på utbildning, elnät och energiproduktion, men grön företagsamhet och tekniska lösningar nämns inte. Detta visar på en skillnad i vad det är de olika partierna menar att det behövs satsas på.

5. Diskussion

Efter att ha analyserat resultatet med relevant teori i åtanke menar jag att det går att identifiera ett par olika potentiella förklaringsfaktorer. Jag menar att partiernas ideologiska skillnader, olika syn på hållbarhet, och olika väljarbaser kan ligga till grund för att partierna resonerar på annorlunda vis trots att de båda åberopar klimatnytta för att motivera sina skogspolitiska beslut.

5.1 Ideologiska skillnader

5.1.1 Centerpartiet och liberalism

Den första potentiella förklaringsfaktorn bakom varför Centerpartiet och Miljöpartiet resonerar på olika sätt om skogspolitik är grundat i ideologi och de ideologiska skillnader som föreligger mellan partierna. Centerpartiet är ett liberalt parti, vilket kan förklara både vad de väljer att lyfta och inte lyfta när det kommer till skogspolitik, men också varför de resonerar på sättet de gör, det vill säga varför deras diskurs ser ut som den gör. Som tidigare nämnts i teoridelen kan liberalism i alla dess former sägas grunda sig i sju grundprinciper: frihet, individualitet, framsteg, rationalitet, allmänintresse, sällskaplighet och begränsad makt. Flera av dessa principer åberopas av Centerpartiet och är relevanta för deras sätt att diskutera skogen. Som vi kunde se i resultatet finns det flera skogspolitiska frågor som partierna tycker annorlunda om. Centerpartiet vill exempelvis att den främsta formen av skydd ska vara det de kallar för frivilligt formellt skydd som den enskilda skogsägaren, *individen*, beslutar om. Liberalismens fokus på framsteg och hängivenhet till den fria marknaden som inte begränsas av statliga restriktioner, kan också komma att förklara Centerpartiets stora fokus på ekonomiska incitament som metod för att bevara biologisk mångfald, snarare än att använda sig av restriktioner och direktiv. Som

nämns i resultatdelen är det möjligt att ifrågasätta ekonomiska incitament som metod för skydd eftersom det riskerar att inte bli något skydd, förutsatt att den enskilda skogsägaren inte "nappar" på de ekonomiska incitamenten. För ett liberalt parti som Centerpartiet, som har en stark tilltro till den fria marknaden och en hög tilltro till människans förmåga, är detta dock alltså inte ett problem eftersom det betraktas som självklart att skogsägarna kommer handla så de gör störst ekonomisk vinning.

Centerpartiets ideologiska koppling är dock inte endast tydlig genom att de kan åberopa för liberalismen viktiga principer i sina motioner utan även genom de effekter som skulle uppstå *till följd av* deras motioner. Även om det inte är direkt så de resonerar är det troligt att det finns en liberal tanke om att individen ska ha friheten att bosätta sig där hon önskar, och att det då ska vara möjligt att försörja sig där. Detta kan alltså också vara en del av förklaringen till varför Centerpartiet förespråkar den skogspolitik de gör, att det möjliggör människors frihet att bo där de vill.

5.1.2 Miljöpartiet och ekologism/grön ideologi

På samma sätt som Centerpartiets sätt att resonera om skogspolitik delvis kan förklaras av deras ideologiska grund i liberalismen kan Miljöpartiets sätt att resonera förklaras av deras anknytning till grön ideologi eller ekologismen. Ekologismen grundidéer består som tidigare nämnts av fyra grundprinciper som bland annat säger att vi har ett ekologiskt ansvar som leder till att vi bör tänka om både i hur vi tänker om relationen människor och djur emellan och om hur vi tänker om ekonomisk tillväxt. Kopplingen till ekologismens tankar om att vi bör tänka om vad gäller relationen mellan djur och människor blir speciellt tydlig i Miljöpartiets motioner eftersom flera av dem handlar om bevarandet av biologisk mångfald. Den ekologiska ideologiska grunden kan också förklara varför Miljöpartiet inte tycks se några större problem med att deras skogspolitiska motioner troligen skulle leda till minskad ekonomisk tillväxt. Eftersom ekologismen menar att vi bör ifrågasätta det dominerande ekonomiska fokuset på tillväxt förblir det alltså oproblematiskt att deras politik kan leda till mindre tillväxt.

5.1.3 Centerpartiet och grön teori vs Miljöpartiet och grön ideologi

Det är dock inte endast de klassiskt ideologiska skillnaderna som kan komma att förklara varför Centerpartiet och Miljöpartiet har olika åsikter om och resonerar på olika sätt om skogspolitik, men ändå båda åberopar hållbarhet som en grund till sin politik.

Centerpartiet är, som nämnts tidigare i diskussionen, ett liberalt parti och mycket av vad de förslag de lägger fram i sina motioner kan förklaras av den liberala grunden. Jag vill dock mena att den liberala grund partiet vilar på inte på egen hand kan förklara varför de resonerar som de gör beträffande hållbarhet. Centerpartiets åberopande till hållbarhet, utan att de för den saken resonerar på samma vis som Miljöpartiet, kan istället förklaras av att de är ett liberalt parti influerat av grön teori. Som tidigare redogjorts för i teoridelen föreligger det en skillnad mellan vad som kan klassas som grön ideologi och grön teori, där grön teori är tankeströmningar som är mindre kopplade till specifika idéer om hur samhället ska vara strukturerat och inte heller sammankopplat till någon specifik ideologi. Den gröna teorin har sin utgångspunkt i ett ekologiskt tänk, men ekologismen som sådan är inte central. Detta gör dem bland annat mindre upptagna med hur den hållbara utopin skulle se ut, och mer fokuserade på exempelvis vilka implikationer hållbara principer leder till. Detta skulle kunna ligga till grund för att Centerpartiet exempelvis inte förespråkar en omställning till kontinuitetsskogsbruk som Miljöpartiet. Miljöpartiet, starkt influerade av grön *ideologi*, bedriver en politik som i linje med grön ideologi vill bevara alla arter. Centerpartiet, ett liberalt parti men influerade av grön *teori*, väger de olika implikationerna som uppstår av vardera form av skogsbruk och kommer fram till att de förespråkar en annan form av skogsbruk.

Att Centerpartiet är ett parti influerat av grön teori är alltså något som kan hjälpa till att förklara varför de, trots sin liberala grund, åberopar klimatet och argument om vad som är bra för miljön i sin argumentation. Hade de varit ett liberalt parti utan influenser av någon form av hållbarhetsrörelse eller grön teori hade de förmodligen inte i samma mån brytt sig om att argumentera med hållbarhet som ett så pass centralt tema.

5.2 Olika hållbarhetsskolor och syn på hur klimatkrisen ska bekämpas

5.2.1 Centerpartiet och teknocentrism

Den andra förklaringsfaktorn jag menar att det går att identifiera som förklarar varför Centerpartiet och Miljöpartiet tänker annorlunda om skogspolitik har inte specifikt med ideologi att göra, men är istället relaterat till olika uppfattningar om hållbarhet och hur den ska uppnås. Som presenterat i teoridelen gör Timothy O’Riordan en distinktion mellan olika tankeströmningar inom hållbarhetsrörelsen som förespråkar och visar tilltro till olika metoder som ska hjälpa människan bekämpa klimatförändringarna. Jag menar att det efter en analys av vardera partis motioner går att särskilja tydligt teknocentriska drag i Centerpartiets motioner och tydligt ekocentriska tendenser i Miljöpartiets.

Centerpartiet är exempelvis tydligt teknocentriskt inspirerade i sättet de resonerar på om varför privata markägare ska få behålla makten över sin mark. De hävdar att det är markägaren själv som känner sin mark bäst och att hen därför bör ha makt över att bruka den så som hen själv vill. Detta visar, likt teknocentrismen, på en hög tilltro till människans förmåga att själv lösa sina problem. Det blir även tydligt att Centerpartiet är teknocentriskt influerade genom att de lyfter att de vill gynna grön företagsamhet och satsa på grön innovation i de motioner jag undersökt som diskuterar fler klimatpolitiska frågor, exempelvis de om allmän miljö och naturvård. Eftersom teknocentrismen menar att teknik är det som kommer lösa klimatkrisen är det alltså viktigt att grön innovation satsas på.

5.2.2 Miljöpartiet och ekocentrism

På samma vis som Centerpartiet kan sägas vara influerade av teknocentrism går det att konstatera att Miljöpartiet är påverkade av ekocentrism. Flera av Miljöpartiets motioner och deras sätt att resonera i dem har kunnat förklaras av Miljöpartiets koppling till grön ideologi. Grön ideologi är i mångt och mycket en ekocentrisk ideologi, men

ekocentrismens idéer och syn på hållbarhet kan också, separerat från grön ideologi, vara en del i att förklara hur Miljöpartiet resonerar i sina skogspolitiska motioner. Ekocentrismen, liksom grön ideologi, menar att det finns ekonomiska såväl som sociala begränsningar till ekonomisk tillväxt och detta kan i sin tur förklara bristen på problematisering av de effekter som kan uppstå till följd av Miljöpartiets vilja att ställa om till kontinuitetsskogsbruk. Ekocentrismen menar dessutom att ekosystem är komplexa och att människan inte har förmåga att förstå allt. Detta leder till att vi bör vara försiktiga med hur stor tilltro vi ska ha till tekniska lösningar som svar på de problem som uppstår till följd av klimatförändringar. Detta kan förklara varför Miljöpartiet sällan nämner tekniska lösningar i sina motioner.

5.3 Stad vs. Land

Den tredje möjliga förklaringen bakom varför Centerpartiet och Miljöpartiet resonerar på olika sätt om skog är inte relaterat till vare sig ideologi eller olika hållbarhetsskolor. Den är istället grundad i de, till viss del olika, väljarbaser som iallafall traditionellt sett varit viktiga för vardera parti. Tidigare i texten har främst de väljarbaser partierna har gemensamt lyfts fram för att förklara varför det är intressant att undersöka just dessa partier. Det är dock viktigt att poängtera att partierna inte delar alla väljarbaser, och att det föreligger stora skillnader mellan partierna angående var i landet deras väljare befinner sig.

Centerpartiet har, liksom presenterats i teoridelen, nästan hälften av sina väljare bosatta på landsbygden eller i mindre städer. Det kan tyckas trivialt, men jag menar att det går att dra intressanta slutsatser om varför Centerpartiet resonerar som de gör om skogspolitik av detta. Att Centerpartiet värnar om den privata äganderätten och förespråkar fortsatt kalhyggesbruk kan inte endast förklaras av deras liberala grund eller av vilken hållbarhetsskola de tillhör. Detta kan också förklaras av att de försöker tilltala en stor väljargrupp, det vill säga de som är bosatta på landsbygden och antingen själva är skogsägare eller är indirekt sysselsatta inom skogsbruket. Att värna om skogsbranschen behöver alltså inte nödvändigtvis endast handla om en liberal syn på att ekonomisk tillväxt är av största värde, utan även för att skogsbranschen sysselsätter människor bosatta på glesbygden. Frågan om hur skogsbruket ska skötas blir med andra ord en större fråga än

en som endast rör ideologiska olikheter eller olika syn på hur ett hållbart samhälle ska uppnås. Skogsbruket blir snarare en fråga som handlar om alla människors frihet att bosätta sig, och ha möjlighet att sysselsätta sig, var de själva önskar.

På samma sätt som Centerpartiets värnande om äganderätten och kalhyggesbruk kan förklaras av att de vill tilltala sin stora andel väljare på landsbygden kan Miljöpartiets uppfattning om att det bör ske en omställning till kontinuitetsskogsbruk förklaras av att deras största väljarbas är människor bosatta i storstaden. En nästan lika stor del som Centerpartiets väljare som är bosatta på landsbygden eller i mindre städer, 48 %, är det av Miljöpartiets väljare som bor i storstaden, 47 %. Att uttala sig om hur skogsbruk bör skötas och åberopa skogens egenvärde blir därför lättare för Miljöpartiet, eftersom en mycket stor del av deras väljare inte är människor som direkt påverkas av hur svenskt skogsbruk bedrivs. Att stötta en omställning till ett hyggesfritt skogsbruk blir lättare om man inte själv påverkas negativt av dess konsekvenser. Frågan om sysselsättning på landsbygden som möjliggör livet där är inte heller relevant för dessa väljare, eftersom de ändå bor i storstaden.

6. Slutsats

Efter att ha genomfört undersökningen och diskuterat resultatet når jag följande slutsatser: Miljöpartiet och Centerpartiets skogspolitiska diskurs skiljer sig både rörande hur de uppfattar att den *nuvarande* skogspolitiken fungerar och hur de menar att det ska vara möjligt att nå önskade resultat i *framtiden*. Att partierna skiljer sig i synen på hur den nuvarande skogspolitiken fungerar blir tydligt genom sättet de resonerar om bland annat skötseln av de naturreservat som finns (och därför också i åsikten om huruvida det bör bildas fler), hur väl restriktioner och direktiv fungerar, samt huruvida det referensvärde som används för att mäta biologisk mångfald är utformat på ett korrekt och rättvist sätt eller inte. De olika synsätten om hur det ska gå att uppnå det resultat man önskar (ett hållbart samhälle), blir tydliga genom att de har olika syn både på hur biologisk mångfald ska säkerställas och bevaras, men också genom deras olika åsikter om vad som är rätt form av skogsbruk samt inställningar till teknik som lösning på de klimatutmaningar vi ställs inför. Jag finner tre potentiella förklaringsfaktorer till *varför* partierna resonerar på olika sätt skogspolitiskt, men ändå båda åberopar hållbarhet i argumentationen för sin politik. För det första har partierna olika ideologisk grund som gör att de värderar skilda värden olika högt, exempelvis resonerar Centerpartiet återkommande med äganderätten i beaktning, medan detta inte är viktigt att diskutera alls för Miljöpartiet. För det andra har de olika syn på hur ett hållbart samhälle ska uppnås och vad som krävs för att vi ska nå dit. För det tredje har partierna till viss del olika väljarbaser vars intressen de försöker värna om.

Vad är då möjligt att konstatera efter att ha genomfört denna undersökning? Jag menar att det går att dra flera slutsatser. För det första att politiskt ställningstagande är en komplex process. Vad ett parti väljer att tycka i en viss politisk fråga är inte endast påverkat av ideologi eller vilken väljarbas partiet i fråga värnar om, utan det finns flera faktorer som spelar roll och påverkar. För det andra att det är möjligt för politiska partier att åberopa samma värden, som i detta fall hållbarhet, utan att de för den sakens skull har en samstämmig syn om hur det ska vara möjligt att nå dit eller ens vad detta värde innebär. Detta i sig kanske inte verkar som någon banbrytande slutsats eftersom det är

förhållandevis vanligt att ideologiskt skilda partier använder samma begrepp, men har olika uppfattningar om vad innebörden av dessa begrepp är. Jag menar dock att denna studies resultat är särskilt intressant för att det undersökta värdet är just hållbarhet, som är speciellt trendigt att värna om just nu och som många partier åberopar i sin politik. Detta resultat visar att ett begrepp till viss del kan tappa sin innebörd när flera partier åberopar det, utan att egentligen föra en politik som försöker uppnå det.

Denna studie kan vidare fungera som inspiration för olika typer av framtida forskning. En del av den forskning jag kan se att denna undersökning kan inspirera till är den som söker att förklara vad som påverkar politiskt ställningstagande. Hade denna undersökning inte varit lika begränsad i fråga om plats och tid hade det exempelvis varit intressant att undersöka ett längre tidsspann och se om resultatet blivit detsamma. Om resultatet inte hade blivit detsamma hade det varit lättare att dra slutsatser om hur stor inverkan politisk strategi har på hur ett parti förhåller sig till en fråga. Detta dels genom att det skulle gå att se om partierna resonerar på ett annorlunda sätt när de är i mer direkt konkurrens till varandra, dels genom att se hur de resonerade om skogspolitik när den ännu inte var en lika tydligt klimatpolitiskt laddad fråga. Denna studie kan utöver detta även fungera som inspiration för studier om politiskt ställningstagande som inte är direkt kopplade till klimatpolitik, utan även andra frågor kan undersökas.

Det andra ämnet jag menar att denna studie kan fungera som inspirationskälla till är forskning om grön politik eller om skogspolitik mer specifikt. Exempel på ämnen som skulle kunna vara intressanta att undersöka vidare är vilka konsekvenser vardera partis skogspolitik har på andra politikområden. Vilka inverknings har exempelvis Centerpartiets skogspolitik på samernas möjligheter att bedriva rennäring? Eller hur påverkas livet i svensk glesbygd om Miljöpartiet skulle få igenom sin skogspolitik? Det finns med andra ord mycket kvar att undersöka och få djupare kunskap om. Vad som i sin tur kommer att ske med det svenska skogsbruket kan endast framtiden utvisa.

Referenslista

- Bacchi Carol, 2009, *Analysing Policy- What's the Problem Represented to be?* Pearson, Pearson Australia
- Barry John ,1999, *Rethinking Green Politics*, London, Sage Publications
- Carter Neil, 2018, *The Politics of the Environment - Ideas, Activism, Policy*, 3:e uppl., Cambridge, Cambridge University Press
- Freeden Michael, Sargent Lyman Tower Stears Marc, 2013, Liberalism, Freeden Michael, Stears Marc (red.) *The Oxford Handbook of Political Ideologies*, Oxford University Press, Oxford, 329-347
- Freeden Michael, 2015, *Liberalism: a very short introduction*, Oxford University Press, Oxford
- Föreningen och Tidningen Skogen, 2023, *Om trakthyggesbruk*.
<https://www.skogen.se/skogssverige/om-trakthyggesbruk/> (hämtad 21/5-2023)
- Föreningen och Tidningen Skogen, 2023, *Kontinuitetsskogsbruk*,
<https://www.skogen.se/glossary/kontinuitetsskogsbruk/> (hämtad 21/5-2023)
- Dahrendorf Rolf, 2008, Liberalism and economics, Durlauf Steven N., Blume Lawrence E., *The New Palgrave Dictionary of Economics*, 2:a uppl., Palgrave Macmillan, London
https://doi.org/10.1057/978-1-349-95121-5_1255-2 (hämtad 16/5-2022)
- Jørgenssen Marianne, Phillips Louise, 2002, *Discourse Analysis as Theory and Method*, Sage Publications, London
- Novus, 2022, *Väljarprofil Centerpartiet 2022*,
<https://novus.se/valjarforstaelse-arkiv/valjarprofil-centerpartiet-2022/> (hämtad 16/5-2023)
- Novus, 2022, *Väljarprofil Miljöpartiet 2022*,
<https://novus.se/valjarforstaelse-arkiv/valjarprofil-miljopartiet-2022/> (hämtad 16/5-2023)
- Novus, 2022, *Väljarprofil Socialdemokraterna 2022*,
<https://novus.se/valjarforstaelse-arkiv/valjarprofil-socialdemokraterna-2022/> (hämtad 19/5-2023)
- SFS 1949:105, *Tryckfrihetsförordning*
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/tryckfrihetsforordning-1949105_sfs-1949-105#K2
- Skogsstyrelsen, 2023, *Din avverkningsanmälan - så här jobbar Skogsstyrelsen med ditt ärende*,

<https://www.skogsstyrelsen.se/lag-och-tillsyn/anmalan-eller-ansokan/din-avverkningsanmalan/> (hämtad 22/5-2023)

Regeringskansliet, 2015, *Offentlighetsprincipen*,

<https://www.regeringen.se/sa-styrs-sverige/grundlagar-och-demokratiskt-deltagande/offentlighetsprincipen/> (hämtad 18/5-2023)

Bilagor

Centerpartiets motioner

Motion 2022/2023: 2197 Allmän miljö och naturvård

1. Denna motion innehåller förslag för flera olika områden inom miljö och naturvård, men problemrepresentationen som är relaterat till skogspolitik går att identifiera som att vi måste förvalta de redan skyddade områdena i landet istället för att skapa nya skyddade områden. Detta kräver pengar. Vidare ska markägare få ersättning för inskränkning av äganderätten och att fler förslag ska genomföras som yrkar på frivilligt formellt skydd så att äganderätten inte kränks.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är att äganderätten är viktig att värna om, att mycket av den statliga inblandningen i skogspolitiken kan ses som en kränkning av äganderätten, att de nuvarande skyddade områdena inte har en tillräckligt bra skötselplan samt att frivilligt formellt skydd kommer fungera bättre för att skydda naturområden än restriktioner och direktiv från myndigheter.
3. Denna representation av problemet har uppkommit av en uppfattning om att skyddet av naturreservat och andra skyddade områden inte fungerar och att vi därför borde sluta skapa nya skyddade områden, att skogsägare inte tjänar på sin skog på grund av att de hindras att avverka den som de önskar och en övertygelse om att äganderätten kränks av de pekpinna myndigheter ställer upp.
4. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är att även finns andra incitament bakom varför man inte vill att fler naturskyddsområden ska införas som inte rör eventuell vanskötsel av de nuvarande skyddsområdena. När en skog omvandlas till ett naturskyddsområde går det inte längre att avverka skog där, vilket är negativt för många av Centerpartiets kärnväljare som livnär sig inom skogsbranschen.
5. Effekter som uppstår av denna representation av problemet är att mer pengar ska gå till skogsägare för att de ska ersättas för eventuella inskränkningar av äganderätten, att de privata skogsägarna ska få större frihet samt att färre naturreservat bildas. De som vinner på denna representation av problemet är skogsägare, de som förlorar är de som menar att vi behöver ha fler skyddade områden.

6. Denna representation av problemet är troligt att produceras och spridas av skogsägare som upplever myndigheters direktiv som intrång på deras sätt att bruka sin mark, men kan ifrågasättas av de som menar att mer natur behöver skyddas och som tror på myndigheters inblandning för att detta ska vara möjligt.

Motion 2022/2023: 2194 Art - och habitatdirektivet

1. Problemet som representeras i denna policy är att det nuvarande sättet som EU:s art- och habitatdirektiv implementeras på hindrar avverkning av skog, vilket i sin tur fungerar som ett hinder för att skapa nya betesmarker. Vidare representeras problemet som att det nuvarande referensvärdet för att mäta tillståndet på svensk natur inte är rättvist och bör förändras.
2. Det finns ett antal förutsättningar eller underliggande antaganden som underbygger denna representation av problemet. För det första att förlusten av naturbetesmarker är ett större hot mot den biologiska mångfalden än att avverka skog, och att vi därmed måste avverka skog för att uppnå biologisk mångfald. För det andra förutsätts det att det är en självklarhet att Sverige inte kommer kunna uppnå de mål de har satt upp för att exempelvis öka foderproduktionen samt målen om att skydda olika typer av skog med den nuvarande skogslagstiftningen.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att det nuvarande sättet att implementera EU:s art och habitatdirektiv inte anses fungera. Den nuvarande implementeringen hindrar svenska bönder och markägare att avverka skog som behöver avverkas för att skapa betesmarker, vilka i sin tur är viktiga för den biologiska mångfalden.
4. Vad som lämnas problematiskt i denna representation är om biologisk mångfald går förlorad i samband med avverkningen av skog. Det förutsätts att betesmarkerna kommer leda till större biologisk mångfald och alltså vara att föredra framför att följa de direktiv som just nu föreligger som har till avsikt att skydda arter. Det går alltså att ifrågasätta denna syn just på grunden att det kan skada den biologiska mångfalden mer att ta ner skogen för att skapa betesmarker.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att ett nytt referensvärde får skapas för att mäta tillståndet i svensk natur. Ytterligare effekter som kan komma att uppstå är att implementeringen av EU:s art och habitatdirektiv kommer att ändras. Vilka konsekvenser som kommer följa av detta är svårt att uttala sig om, men troligen

kommer detta leda till ett större eget ansvar för den privata markägaren och mindre inblandning från myndigheter.

6. Denna representation av problemet produceras och sprids av exempelvis de som livnär sig på skogsbruk och som därför vill ha en större frihet i hur de väljer att bruka sin mark. Problemrepresentationen kan ifrågasättas av de som inte livnär sig på skogsbruk eller som anser att det är dåligt för klimatet att avverka skog.

Motion 2022/2023: 2183 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

1. Denna motion behandlar inte endast skogspolitiska frågor utan även landsbygd och livsmedelsproduktion. Under de rubriker som behandlar skogspolitik representeras problemet som att vi måste stärka den privata äganderätten och värna om skogsbrukarnas rätt till sin mark, eftersom det svenska skogsbruket står för en såpass stor del av Sveriges totala varuexport och är viktigt för livet på glesbygden samt för att kunna bryta beroendet av fossila råvaror.
2. Förutsättningar eller underliggande antaganden som underbygger denna representation av problemet är exempelvis att det är genom att avverka skogen vi kommer att nå våra klimatmål. Skogsbruket är sett som en förutsättning för den resurseffektiva cirkulära ekonomin, snarare än som ett klimathot.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att Centerpartiet är ett parti som värnar specifikt om landsbygden och att folk ska kunna livnära sig även på glesbygden. Skogsbruk är en av de branscher som sysselsätter människor på landsbygden och det är därför viktigt för Centerpartiet att värna om dess existens för att stå upp för en stark väljarbas. Centerpartiet är vidare ett liberalt parti, vilket kan komma att förklara varför de väljer att trycka på vikten av äganderätten.
4. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är hur kvalitativt naturskydd kommer se ut om de privata skogsägarna väljer att inte genomföra de frivilliga åtgärderna som kan leda till ett mer hållbart skogsbruk. C förutsätter att frivilliga åtgärder kommer leda till ett mer kvalitativt naturskydd, men det finns en risk med frivillighet som i detta fall kan resultera i att naturskydd helt ignoreras. Det går att argumentera för att mer statlig inblandning kan säkerställa ett skydd som frivillighet endast kan hoppas på.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att staten blir mindre inblandad i skogspolitiken och att den privata markägaren får större makt. Mer långtgående effekter kan även vara att Sverige exporterar mer skogsrelaterade

produkter samt att det bildas färre naturreservat. Detta för att det ska gå att ta tillvara på de naturreservat som redan finns samt för att det missgynnar skogsindustrin eftersom marken inte kan brukas.

6. Denna representation av problemet produceras och sprids bland människor som gynnas av skogsbruk, kanske människor som är sysselsatta inom branschen och som därför blir direkt påverkade av skogspolitiska beslutsfattanden. Det är även dessa människor som är "vinnarna" i denna representation av problemet. De som förlorar på denna representation av problemet är de som vill se fler naturreservat och som anser att den enskilde skogsbrukaren inte ska ha alltför mycket makt.

Motion 2022/2023: 908 Biologisk mångfald

1. Eftersom motionen innehåller flera olika förslag för vad som ska göras för den biologiska mångfalden är det svårt att identifiera en tydlig representation av problemet, men sammantaget är problemet att vi bör skala upp arbetet om hur vi ska bevara och restaurera den biologiska mångfalden. Detta ska ske genom dels ett engagemang från kommun och region som exempelvis ska arbeta för att få in mer grönska i stads- och samhällsplanering, men också genom frivilliga aktioner från markägare och företag. De ska alltså snarare uppmuntras att agera för den biologiska mångfalden än tvingas av restriktioner som Centerpartiet menar kan vara utformade på ett orättvist sätt för vissa marker.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation är att utökad och välbevarad biologisk mångfald är en viktig beståndsdel för att vi ska kunna bekämpa klimatförändringarna. Ytterligare förutsättningar är tron på att de nuvarande regelverken och metoderna som används för att mäta biologisk mångfald och regelverken inte fungerar eftersom de inte tar hänsyn till att olika regioner och länder har olika biofysiska förutsättningar. Denna förutsättning måste föreligga för att det ska hänga samman med att Centern vill uppnå utökad biologisk mångfald inte genom restriktioner, utan genom uppmuntran och ekonomiska incitament.
3. Denna representation av problemet har kommit till av bland annat vilka som är Centerns kärnväljare och därför också viktigaste frågor. Centern är ett liberalt parti som därför värnar om äganderätt, men som dessutom har lantbrukare och andra former av markägare som en stark väljargrupp. Det är därför naturligt att Centern kommer att värna om markägares rätt att välja själva hur de brukar sin mark och därmed representera problemet med biologisk mångfald snarare som att det inte finns

tillräckliga incitament och utbildning för den individuella lantbrukaren att värna om den, än som att det inte finns tillräckliga regleringar eller direktiv att utgå från.

Ytterligare en förutsättning för denna problemrepresentation är att pengar i slutändan kommer att väga tyngst och att markägare kommer ändra sitt sätt att bruka marken till förmån för ekonomisk vinning.

4. Det går att representera problemet med biologisk mångfald på andra vis. Det går exempelvis att föra fram statlig inverkan och hur staten kan hjälpa till med att se till att de redan existerande regelverken som ska säkerställa biologisk mångfald efterföljs. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är exempelvis hur biologisk mångfald kommer uppnås om inte de markägare väljer (eftersom valet ska vara upp till dem själva) att investera tid och energi i att lära sig mer om biologisk mångfald och hur de ska bruka jorden för att bevara denna. Som tidigare nämnts förutsätter denna representation av problemet att de ekonomiska incitamenten ska vara nog och det sätts en hög tilltro till att markägarna själva ska vilja göra detta. Hur den biologiska mångfalden ska upprätthållas eller tas tillvara på annars lämnas oproblemiskt.
5. Effekter som uppkommer av denna representation av problemet är att skogsägare ska få utökad, eller i alla fall oförändrad, autonomi över sin mark. De kommer belönas om de väljer att ta den biologiska mångfalden i större beaktning. Detta gäller även för företag, vilket kräver stora ekonomiska resurser. Huruvida detta kommer vara billigare eller dyrare än att betala myndigheter för att se till att regelverk efterlevs är svårt att uttala sig om, men det är värt att notera att detta kommer kräva en del av budgeten. De som vinner på denna representation av problemet är markägare och företag som slipper efterfölja en mängd regelverk som skulle kunna stå i vägen för potentiell ekonomisk tillväxt. Det är svårare att identifiera vilka som direkt förlorar på denna representation av problemet eftersom det inte går att uttala sig exakt om vilka följer denna problemrepresentation kan få, men om flera företag och markägare väljer att fortsätta bedriva skogsbruk på ett icke-hållbart vis kommer alla vara förlorare eftersom detta kan komma att förvärra klimatförändringarna.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids i kretsar som gynnas av denna form av resonering. Är man sysselsatt och beroende av sin mark som inkomstkälla är det troligt att man förespråkar en politik som trycker på frivillighet och som inte tvingar ett visst sorts brukande av marken eller som förhindrar det nuvarande sättet för skogsbruk. Eftersom skogsbruket sysselsätter många människor

som är bosatta på glesbygden är det också troligt att denna representation reproduceras av människor där. Denna problemrepresentation kan försvaras just med argument som åberopar äganderätten eller att den biofysiska sfären ser annorlunda ut på olika ställen och att restriktioner och regelverk därför inte är vägen att gå. Denna problemrepresentation kan bli ifrågasatt av de som menar att det krävs statlig inblandning och tydligare "tvång" för att den biologiska mångfalden ska skyddas. Problemrepresentationen kan ifrågasättas på grunden att den pekar på frivillighet till en så pass hög grad. Det kan argumenteras för att det är en så pass akut fråga att det inte går att förlita sig på individens och företags goda vilja i att bevara den biologiska mångfalden.

Motion 2022/2023: 854 Skog och bioekonomi

1. Problemet representeras som att vi måste värna om äganderätten och fortsätta bedriva skogsbruk utefter devisen frihet under ansvar.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är dels att det är viktigt att värna om äganderätten och att den värderas högre än exempelvis viljan att de direktiv som myndigheter satt upp för hur den biologiska mångfalden ska se ut efterlevs. Det finns dessutom ett antal faktapåståenden som måste stämma eller tas för sanning, exempelvis att all skog som avverkas idag är minst åttio år gammal. Denna problemrepresentation förutsätter också att det nuvarande sättet att bedriva kontroller av skogsbruk samt kommunikationen mellan myndigheter och skogsägare idag inte fungerar. C menar exempelvis att de kontroller som används idag för att kontrollera biologisk mångfald inte är rättvisa och inte fungerar som en bra referens för alla sorters marker.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att skogsägare upplevt förvirring eller att de har blivit orättvist behandlade av myndigheter eller rättssamhället om vad de har för rättigheter och skyldigheter och hur och när exempelvis ersättning ska betalas ut. Ur detta bildas en problemrepresentation som trycker på att äganderätten måste värnas om och att myndigheter ska vara tydligare i sin kommunikation men också ha ett begränsat handlingsutrymme.
4. Det finns flera olika aspekter av detta komplexa problem som det är tyst om i denna representation av problemet. Liksom i flera andra motioner från Centerpartiet om biologisk mångfald är det inte tydliggjort hur den biologiska mångfalden ska säkerställas om inte markägarna anser det viktigt eller tycker att de ekonomiska

incitamenten är så pass starka att de väljer att ställa om för ekonomisk vinning. Även om markägarna skulle ställa om är Centern tysta om hur de skulle gå till väga för att kontrollera detta eftersom de i huvudsak förespråkar att myndigheterna inte lägger sig i hur markägarna sköter sin mark. Det är vidare tyst om hur de större aktörerna på den skogspolitiska arenan ska behandlas, det vill säga de större skogsbolagen.

Centerpartiet föredrar att diskutera skogsägare som de enskilda individerna som äger knappt hälften av svensk skog.

5. Effekter som uppkommer till följd av denna representation av problemet är en ökad frihet över sin mark och mindre statlig inblandning för markägare. För Centerpartiet som de vill kommer flera delar av en skogsägares liv bli lättare, exempelvis kommer handläggningstiderna för när en skogsägare beviljas stöd bli kortare.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som vinner på denna problemrepresentation. Är man exempelvis sysselsatt av skogsbruk är det troligt att man förespråkar mer frihet för skogsägaren, eftersom detta förenklar och effektiviserar arbetet avsevärt. Uppfattningen om problemet kan dock ifrågasättas av de som menar att ekonomiska incitament eller upplysning inte är nog för att skogsägare ska börja bruka marken på ett mer hållbart sätt utan att det krävs förbud för att det ska kunna uppnås.

Motion 2022/2023: 649 Statligt utredningsansvar gällande förekomsten av arter i skogen

1. Problemet representeras som att det föreligger oklarheter angående vem det är som egentligen bär ansvaret för att utreda vilka arter som finns i skogen, skogsägaren eller staten.
2. De förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är att det är fel om det är den enskilde skogsägaren som bär ansvaret för att inventera sin skog och behöva stå för denna kostnad själv.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att man i juni 2022 bestämde sig för att ändra den tidigare artskyddsförordningen som var hårt kritiserad. Denna förordning menade att alla fågelarter skulle vara lika strikt skyddade som de mest sällsynta fåglarna i landet. Denna förändring välkomnar C, men pekar på att förändringen har lett till förvirring angående vilka det är som ska ansvara för att genomföra inventeringen. Att skogsägare dels ska behöva stå för kostnaden för inventeringen själva, dels att de ska hindras från att bruka sin skog under tiden som de

väntar på svar från myndigheter är fel och det är så denna problemrepresentation har kommit att ta form.

4. Det går att tänka på problemet på andra vis än detta. Det skulle exempelvis gå att argumentera för att det är skogsägarens ansvar att inventera sin skog och att de kostnader som uppstår till följd av detta är en del av att vara skogsägare.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att det krävs en större ekonomisk satsning på myndigheter som ska få fram budskapet att det är de som ansvarar för inventeringen av arter samt en satsning för att de ska kunna stå för kostnaderna som Centerpartiet menar att markägarna inte själva ska stå för.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som missgynnas av det nuvarande, enligt Centerpartiet oklara systemet där det inte är tydligt vem det är som är ansvarig för att genomföra inventeringen av fågelarter. Denna representation kan ifrågasättas och bytas ut av de som menar att det är markägarens egna ansvar att stå för utgifterna som kan komma av att behöva kontrollera läget på sin mark. Detta är med stor sannolikhet människor som inte själva är skogsägare eller som inte tjänar pengar på eller är sysselsatta inom skogsbruket men som bryr sig om skogens biologiska mångfald.

Motion 2022/2023: 213 Bildande av naturreservat

1. Problemet identifieras som att det är för dålig insyn i hur många naturreservat som finns i Sverige och bristfälliga eller avsaknad av skötselplaner för dessa. Vi bör därför stoppa processer att bilda fler naturreservat tills vi har kontroll över antalet naturreservat och hur de omhändertas.
2. Denna representation av problemet bygger på antaganden om att det är förhållandevis stora delar av svensk natur som är skyddad i naturreservat, men att det sällan finns de ekonomiska medel som krävs för att det ska gå att upprätthålla de planer som finns för skötsel. Det förutsätts även att det vid ett flertal tillfällen har bildats naturreservat enbart på myndigheters inrådan.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att man tycker att det har bildats för många naturreservat som det inte finns en tydlig plan kring hur de ska omhändertas för. Troligen har representationen även kommit till av att det finns flera skogsbrukare som har blivit negativt påverkade av att deras mark har blivit omvandlat till naturreservat.

4. Det som lämnas tyst om i denna representation är värdet av naturreservat och vilka positiva inverknings bildandet av naturreservat kan komma att ha. Det går att tänka på problemet på andra vis och argumentera för att det förvisso ska till med mer stöd till skötsel av naturreservat, men att detta inte innebär att man ska stoppa bildandet av nya naturreservat.
5. Effekter som uppstår till följd av denna problemrepresentation är att färre naturreservat bildas. De som vinner på detta är enskilda skogsägare, skogsbolag och de som är sysselsatta i skogsbranschen. De vinner på problemrepresentationen såtillvida att den mark de livnär sig på inte riskerar att omvandlas till ett skyddat område.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids i kretsar som missgynnas av bildandet av fler naturreservat. Exempel kan vara privata markägare eller skogsbolag som hindras från att bruka den mark som förvandlas till ett naturreservat. Förutsatt att det Centern refererar till stämmer, att naturreservaten i många fall införs på endast myndigheters inrådan, går det att argumentera för att det är en inskränkning i skogsbrukarnas äganderätt eftersom de inte får något att säga till om om sin egen mark. Det går vidare att argumentera just som C gör i detta fall, nämligen med att naturreservaten när de väl bildats inte sköts på ett tillfredsställande vis och att de därför inte uppfyller sin funktion. Denna representation av problemet är trolig att ifrågasättas från grupper som inte i samma mån gynnas av skogens produktionsvärde. De är mer benägna att se till skogens egenvärde och lär då vara mer positivt inställda till bildandet av naturreservat eftersom det leder till större områden där alla kan utnyttja skogen.

Motion 2022/2023: 211 Avverkningsanmälan och dess offentlighet

1. Problemet representeras att vara att skogsägares så kallade avverkningsanmälan, det vill säga den anmälan en skogsägare måste lämna in till Skogsstyrelsen om hen planerar att avverka minst 0,5 hektar skog, är offentligt. Detta leder till att vem som helst kan gå in och se om skogen ska avverkas i närheten och trakassera skogsägaren för detta.
2. Förutsättningar eller underliggande antaganden som underbygger denna representation av problemet är att vissa dokument ska få vara privata och att den privata äganderätten ska värderas högre än exempelvis offentlighetsprincipen. Detta

visar i sin tur på en intressant brytpunkt på synen på skog och privat respektive gemensamt.

3. Denna representation av problemet har kommit till av att skogsägare har blivit trakasserade av människor som inte delar deras uppfattning om hur skogen ska brukas. Detta leder till ett inte speciellt önskvärt arbetsklimat och gör det svårt för dem att bruka sin skog på det sätt de önskar. Därför behövs en förändring i huruvida avverkningsanmälan ska vara offentlig, eftersom detta möjliggör människor att kunna ta del av information som annars främst rör skogsägaren själv.
4. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är att det inte endast är mindre privata skogsägare som är de som brukar skog. De större aktörerna är skogsbolagens som äger en mycket stor andel av den svenska skogen. Vad de gör och hur de väljer att bruka skogen går det att argumentera för ska vara offentligt eftersom de beslut de fattar ska kunna granskas.
5. Effekter som uppstår av denna representation av problemet är att avverkningsanmälan ska klassas som en företagshemlighet och inte bli offentlig förrän avverkningen redan ägt rum. De som vinner på denna representation av problemet är skogsägare som slipper behöva oroa sig för att människor ska komma att störa dem och deras arbete. De som förlorar på denna representation av problemet är de människor som arbetar för att stoppa avverkningen.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids bland människor som missgynnas av att avverkningsanmälan är offentlig och som hindras att bruka skogen som de själva önskar. De kan försvara denna representation av problemet med att det är nödvändigt för att inte skogsägare ska hamna i hotfulla situationer likt många lantbrukare har gjort med djurrättsaktivister. Representationen kan ifrågasättas genom att åberopa offentlighetsprincipen som säger att handlingar är allmänna om de behandlas hos en myndighet. Eftersom Skogsstyrelsen är en myndighet räknas avverkningsanmälningarna som allmän handling.

Motion 2021/2022: 4134 Areella näringar, landsbygd och livsmedel

1. Denna motion behandlar inte endast skogspolitiska frågor utan även landsbygd och livsmedelsproduktion. Under de rubriker som behandlar skogspolitik presenteras problemet som att vi måste stärka den privata äganderätten och värna om skogsbrukarnas rätt till sin mark, eftersom det svenska skogsbruket står för en såpass

stor del av Sveriges totala varuexport och är viktigt för livet på glesbygden samt för att kunna bryta beroendet av fossila råvaror.

2. Förutsättningar eller underliggande antaganden som underbygger denna representation av problemet är exempelvis att det är genom att avverka skogen vi kommer att nå våra klimatmål. Skogsbruket är sett som en förutsättning för den resurseffektiva cirkulära ekonomin, snarare än som ett klimathot.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att Centerpartiet är ett parti som värnar specifikt om landsbygden och att folk ska kunna livnära sig även på glesbygden. Skogsbruk är en av de branscher som sysselsätter människor på landsbygden och det är därför viktigt för Centerpartiet att värna om dess existens för att stå upp för en stark väljarbas. Centerpartiet är vidare ett liberalt parti, vilket kan komma att förklara varför de väljer att trycka på vikten av äganderätten.
4. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är hur kvalitativt naturskydd kommer se ut om de privata skogsägarna väljer att inte genomföra de frivilliga åtgärderna som kan leda till ett mer hållbart skogsbruk. C förutsätter att frivilliga åtgärder kommer leda till ett mer kvalitativt naturskydd, men det finns en risk med frivillighet som i detta fall kan resultera i att naturskydd helt ignoreras. Det går att argumentera för att mer statlig inblandning kan säkerställa ett skydd som frivillighet endast kan hoppas på.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är staten blir mindre inblandade i skogspolitiken och att den privata markägaren får större makt. Mer långtgående effekter kan även vara att Sverige exporterar än mer skogsrelaterade produkter samt att det bildas färre naturreservat. Detta för att det ska gå att ta tillvara på de naturreservat som redan finns samt för att det missgynnar skogsindustrin eftersom den marken inte kan brukas.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids bland människor som gynnas av skogsbruk, kanske människor som är sysselsatta inom branschen och som därför blir direkt påverkade av skogspolitiska beslutsfattanden. Det är även dessa människor som är "vinnarna" i denna representation av problemet. De som förlorar på denna representation av problemet är de som vill se fler naturreservat och som anser att den enskilde skogsbrukaren inte ska ha alltför mycket makt.

Motion 2021/2022: 4124 Allmän miljö- och naturvård

1. Denna motion diskuterar flera olika miljörelaterade frågor, men relaterat till skogspolitiken representeras problemet som att det inte finns tillräcklig bredd i vilka som engagerar sig för den biologiska mångfalden. Det räcker inte med direktiv från staten och krav från myndigheter, utan även ekonomiska incitament bör finnas som gör det mer attraktivt för den enskilda skogsägaren att arbeta för biologisk mångfald.
2. Förutsättningar eller underliggande antaganden som underbygger denna representation av problemet är att det inte räcker med statlig inverkan för att bevara och utöka den biologiska mångfalden. Ytterligare en förutsättning är att vi måste gynna teknikutveckling eftersom det leder till en nödvändigt systemskifte utan att den ekonomiska tillväxten stannar av.
3. Denna representation av problemet har uppkommit av att Centerpartiet värnar om skogsbrukarnas rätt till sin mark samt inte anser att statlig inverkan har gjort tillräckligt för att förbättra den biologiska mångfalden och att det krävs ett bättre klimat för att de enskilda skogsägarna ska genomföra frivilliga insatser. Detta kan i sin tur bero på Centerpartiets ideologiska position, de är liberala och kommer därför trycka på friheten i att välja att göra eller inte göra något.
4. Det finns andra sätt att tänka på detta problem. Det går exempelvis att argumentera för att det är dyrt att ge ekonomiska incitament till varför skogsägare ska arbeta för biologisk mångfald och istället mena att arbetet med att försöka bevara och utöka den biologiska mångfalden är en del av att äga mark och inte något som man ska få ekonomiska lättnader av för att göra. Statens direktiv ska vara tillräckliga.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att det kräver en viss del av budgeten för att skapa dessa ekonomiska incitament (t.ex. i form av bidrag) som krävs för att skogsägarna ska arbeta för biologisk mångfald. De som vinner på denna representation av problemet är skogsägarna. De som förlorar på denna representation av problemet är de som menar att det inte ska krävas ekonomiska incitament för att värna om biologisk mångfald, och till viss del andra delar av miljörörelsen som lär få mindre pengar tilldelade.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som värnar om skogsägarnas rätt att bruka skogen så som de önskar. De som tror starkt på att vi ska kunna bryta vårt fossilberoende genom ett skifte till biobränslen kommer sprida denna representation eftersom den gynnar skogsbruket som i sin tur kan användas som biobränslen. Denna representation av problemet kan också förvaras på dessa grunder,

att skogsbruket leder till alternativa former av bränslen och därför är klimatsmart samtidigt som människor på glesbygden sysselsätts och bidrar till ekonomisk tillväxt. Denna representation av problemet kan dock ifrågasättas och bytas ut av de som menar att produktionen av biobränslen, dvs ett skogsbruk som kräver stora mängder avverkning, är dåligt för klimatet. Vidare går det att ifrågasätta i vilken mån det ska vara möjligt att återopa äganderätten.

Motion 2021/2022: 3682: Skog och bioekonomi

1. Motionen innehåller flera olika förslag men sammantaget representeras problemet att den nuvarande skogspolitiken inte tar äganderätten i tillräcklig beaktning och respekterar markägarens rätt att bruka sin mark. Inblandningen från myndigheter är för stor och restriktioner och direktiv kommer inte leda till att skogsägare blir mer motiverade att handla för att bevara och utöka den biologiska mångfalden. Frivilligt formellt skydd ska istället vara det huvudsakliga arbetssättet för att skydda skog. Myndigheter måste istället arbeta mer för att upprätthålla en god och effektiv dialog med skogsägare.
2. Förutsättningar eller underliggande antaganden som underbygger denna representation av problemet är att äganderätten är viktig att värna om, att direktiv och restriktioner endast kommer leda till att skogsägare blir mer motvilliga till att arbeta för en utökad biologisk mångfald, samt att det föreligger problem i hur myndigheter både fattar beslut om avverkning och hur de pratar med skogsägare.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att det uppstått förvirring kring hur äganderätten ska tolkas och hur myndigheter dels ska respektera den, dels arbeta för levande skogar och artskydd. Vidare har representationen uppkommit ur ett missnöje med de nuvarande metoderna för att säkerställa biologisk mångfald i skogarna, då Centerpartiet menar att de direktiv och restriktioner som kommer från myndigheterna inte leder till önskat resultat, utan endast begränsar och ställer till det för skogsägare.
4. Vad som inte nämns i denna representation av problemet är hur arbetet med att bevara den biologiska mångfalden och skydda arter kommer kunna fortgå om markägarna väljer att inte genomföra det frivilliga formella skyddet. Det är inte heller tydligt hur det är tänkt att finansiera exempelvis de ersättningar det är tänkt staten ska ge ut för de skogsägare som inte får avverka sin skog. Det går med andra ord att tänka på

problemet på andra vis och istället reformera myndigheternas sätt att arbeta snarare än att minska deras inflytande.

5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att markägare ska få större inflytande över sin mark genom att större hänsyn tas till äganderätten, att det ska ske en förändring i hur kommunikationen mellan myndigheter och markägare ter sig, att myndighetsbeslut ska fattas snabbare. De som vinner på denna representation av problemet är skogsägarna. De som förlorar är de som arbetar för utökad biologisk mångfald och menar att denna inte kan uppnås utan restriktioner och direktiv och som tror på myndigheters inblandning.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de menar att det bör föras en mer liberal skogspolitik, antingen kan detta bero på ideologisk uppfattning eller att man ingår bland dem som livnär sig på skogsbruk och därför påverkas direkt av de beslut som fattas om avverkning och hur denna får gå till. Representationen av problemet kan ifrågasättas av de som inte direkt påverkas av skogspolitiska beslut eller de som menar att avverkningen av skogen inte är bra för klimatet och att skogen har andra värden än produktionsvärde och därför vill bevara den.

Motion 2021/2022: 3201 Reservatsbildningar

1. Problemet representeras att vara de ofrivilliga reservatsbildningar som äger rum, det vill säga när staten bestämmer att en skog ska bildas till naturreservat utan markägarens medgivande.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är att vi bör slå vakt om äganderätten som hotas av denna typ av agerande. Vidare är det förutsatt att markägaren är berättigad kompensation för att hen inte kommer kunna bruka marken som hen önskar.
3. Denna representation av problemet har uppkommit ur att allt fler markägare drabbas negativt av att deras mark omvandlas till naturreservat, endast på myndigheters inrådan. När de dessutom inte får den ersättning de är berättigade till förrän efter en lång tid och efter att de själva varit tvungna att kontakta myndigheter för att kräva ut sina pengar uppkommer denna problemrepresentation.
4. Det går att tänka på detta problem på andra vis. Det går exempelvis att lyfta de positiva aspekter som går att finna i att det bildas fler naturreservat. Det går också att ifrågasätta äganderättens betydelse och att det ska vara helt upp till skogsägaren själv om hen vill att marken ska omvandlas.

5. Effekter som uppstår av denna representation av problemet är att markägare får större makt över sin egen mark samt att de processer där de är berättigade ersättningar ska vara effektivare.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids bland de som förlorar på fler naturreservatsbildningar, dvs skogsägare och de som påverkas negativt av fler reservatsbildningar. Den kan ifrågasättas av de som menar att det är positivt med fler reservatsbildningar och att äganderätten inte borde prioriteras högst i dessa fall.

Motion 2021/2022: 1198: Miljöbalken

1. Problemet representeras att vara att miljöbalken implementeras på ett sätt som inte fungerar, där man bortser från sociala och ekonomiska intressen. Miljöbalken behöver därför utredas för att klargöra huruvida den faktiskt lyckas åstadkomma bättre balans mellan olika samhällsintressen och om den ger vägledning som det är tänkt.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är en uppfattning om att sociala och ekonomiska intressen både bortprioriteras samt att de är så pass viktiga att de borde prioriteras högre. Ytterligare en förutsättning är uppfattningen att det nuvarande sättet som miljöbalken tolkas på inte fungerar.
3. Denna representation av problemet har uppkommit av att det fattats vad som kan anses vara tvivelaktiga beslut på basis av miljöbalken. Detta har lett till denna representation av problemet som menar att det behöver redas ut hur miljöbalken egentligen ska tolkas.
4. Det finns andra sätt att se problemet. För de som menar att naturvård alltid ska prioriteras högst kommer inte uppfattningen om att miljöbalken tolkas fel delas, eftersom uppfattningen då överensstämmer med den nuvarande implementeringen.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att miljöbalken ska utredas och att en värdering ska äga rum där man försöker komma fram till huruvida den åstadkommer det som det är tanken att den ska göra.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som påverkas negativt av den nuvarande implementeringen av miljöbalken. Exempel på grupper som kan göra det är företagare som hindras från att bedriva sina affärer på grund av tillståndsvillkor. Problemrepresentationen kan i sin tur ifrågasättas av de som menar att det är att föredra att miljöbalken tolkas på ett rigidare vis eftersom detta ställer att naturvård tas i beaktning.

Motion 2021/2022: 1196 Artskyddsförordningen

1. Problemet representeras att vara implementeringen av artskyddsförordningen och miljöbalken. Tolkningen av lagen har i Centerpartiets mening blivit absurd och följer inte den tanke som låg bakom lagstiftningen.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är uppfattningen att EU:s intentioner med lagstiftningen inte överensstämmer med den faktiska implementeringen av artskyddsförordningen.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att rättspraxis i hur artskyddsförordningen ska tolkas har kommit att vara helt felaktig i jämförelse med intentionerna från EU:s sida. Flera företag stoppas från att bedriva sin verksamhet och hela branscher påverkas av att lagen tolkas på ett alltför strikt sätt.
4. Det finns andra sätt att se på problemet. Om uppfattningen är att naturvård alltid ska värderas högst går det att ifrågasätta varför artskyddsförordningen och miljöbalken ska ses över.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att artskyddsförordningen och miljöbalken utvärderas. Skulle utvärderingen visa att implementeringen är felaktig kommer detta troligen leda till nya direktiv om hur lagen ska tolkas som inte hindrar företag från att bedriva sin verksamhet på grund av en allt för hård tolkning. Möjliga effekter som kan följas av detta är flera, exempelvis fler vindkraft, eftersom det är en bransch som stoppats på grund av artskyddsförordningen.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som påverkas negativt av det strikta sättet att tolka artskyddsförordningen och miljöbalken, exempelvis de som hindras från att bedriva sin verksamhet på grund av den eller de som värnar om den ekonomiska vinning som går miste på dessa grunder. Problemrepresentationen kan i sin tur ifrågasättas av de som menar att det är att en rigidare tolkning av miljöbalken är att föredra eftersom det värderar naturvård högst.

Motion 2021/2022: 762 Näringstillförsel i skogen

1. Problemet kan identifieras att vara att det skogsgödsling bör tillåtas på lämpliga platser för att växter och skog ska kunna växa snabbare, ta upp koldioxid och sedan fungera som förnyelsebara produkter som kan gör att vi inte längre behöver vara beroende av fossila bränslen.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är t.ex. uppfattningen att det är genom att byta ut fossila bränslen till biobränslen som

kommer från naturen som vi kan arbeta mot klimatförändringarna. Det förutsätts även att den effektivaste metoden i arbetet för att stoppa klimatförändringarna syftar till att minska utsläppen av koldioxid samt öka upptaget av det.

3. Denna representation av problemet har kommit till av att Centerpartiet vill satsa mer på skogen och att skogens positiva klimateffekter ska tas i beaktning vid beslutsfattande. Genom att tillåta gödsling kommer skogen växa snabbare och biobränslen kan bli ett realistiskt alternativ till fossila bränslen.
4. Det finns andra sätt att se på detta problem. Det går exempelvis att lägga mer tonvikt på de negativa effekter som gödslingen kan föra med sig. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är vilka fler effekter eller orsaker som går att finna bakom varför man vill gödsla mer. Genom att gödsla mer växer skogen snabbare vilket ger mer skog att avverka. Centerpartiet som gärna lyfter fram skogens produktionsvärde är inte benägna att ifrågasätta en effektivare avverkning av skog, men det finns de som kan ifrågasätta detta på grunderna att den skog som är planterad inte är riktig skog och att det är dåligt för klimatet att ha alltför stora arealer av planterad skog.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att fler områden kommer att gödslas, vilket i sin tur kommer leda till snabbare tillväxt i den planterade skogen som i sin tur kan avverkas snabbare. De positiva effekterna som kommer av detta är att denna skog kan plocka upp koldioxid samt användas som biobränsle.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som dels äger skog själv och som genom gödsel kan uppnå ett effektivare skogsbruk som de tjänar mer på, dels de som menar att skogen är en viktig del av att kunna bekämpa klimatförändringarna. Problemrepresentationen kan ifrågasättas av de som ställer sig negativa till gödsling och som menar att det finns risker med att avverka skog i för snabb takt, alternativt inte tror på biobränsle som en viktig del för att arbeta mot klimatförändringarna.

Motion 2021/2022: 207 Naturvårdsavtal mellan markägare och staten

1. Problemet representeras att vara att staten bildar naturreservat som hindrar skogsägare att bruka marken som de själva önskar. Naturvårdsavtal bör därför istället slutas som tydliggör hur marken ska skyddas, men som också kan visa hur marken kan fortsätta brukas så markägaren kan fortsätta tjäna på sin mark.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är en uppfattning om att äganderätten måste värnas om, att markägaren känner sin mark bäst och att hen

aktivt arbetar för biologisk mångfald såväl som livsmedelsproduktion och skogsproduktion. En generellt positiv syn på skogsbranschen är också en förutsättning som underbygger denna representation av problemet.

3. Denna representation av problemet har kommit till av att alltför många markägare hindras från att bruka sin mark på grund av att staten går in och omvandlar marken till naturreservat. Detta hindrar ägaren från att tjäna pengar på sin mark.
4. Det finns andra sätt att tänka på detta problem. Delas inte uppfattningen om att äganderätten är något som man bör värna om samt ställer man sig negativ till viss form av skogsbruk är det troligt att man inte anser naturreservatsbildningar att vara ett problem.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är att staten inte kommer ha lika stor makt att omvandla mark till naturreservat utan att naturvårdsavtal hellre är metoden att använda sig av. Detta möjliggör i större mån att markägarna fortsatt kan tjäna pengar på sin mark.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som menar att äganderätten är viktig att ta hänsyn till och som vidare menar att det är ett intrång på äganderätten att staten kan fatta beslut om att omvandla mark till naturreservat. För människor som är beroende av att bruka sin mark är denna representation av problemet viktig. Problemet går att tänka på på andra sätt, exempelvis av de som inte är direkt beroende av skogsbruk och som anser att fler naturreservat endast är positivt.

Motion 2021/2022: 200 Avverkningsanmälan och dess offentlighet

1. Problemet representeras att vara att skogsägares så kallade avverkningsanmälan, det vill säga den anmälan en skogsägare måste lämna in till Skogsstyrelsen om hen planerar att avverka minst 0,5 hektar skog, är offentligt. Detta leder till att vem som helst kan gå in och se om skogen ska avverkas i närheten och trakassera skogsägaren för detta.
2. Förutsättningar eller underliggande antaganden som underbygger denna representation av problemet är att vissa dokument ska få vara privata och att den privata äganderätten ska värderas högre än exempelvis offentlighetsprincipen. Detta visar i sin tur på en intressant brytpunkt på synen på skog och privat respektive gemensamt.
3. Denna representation av problemet har kommit till av att skogsägare har blivit trakasserade av människor som inte delar deras uppfattning om hur skogen ska

brukas. Detta leder till ett inte speciellt önskvärt arbetsklimat och gör det svårt för dem att bruka sin skog på det sätt de önskar. Därför behövs en förändring i huruvida avverkningsanmälan ska vara offentlig, eftersom detta möjliggör människor att kunna ta del av information som annars främst rör skogsägaren själv.

4. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är att inte det inte endast är mindre privata skogsägare som är de som brukar skog. De större aktörerna är skogsbolagens som äger en mycket stor andel av den svenska skogen. Vad de gör och hur de väljer att bruka skogen går det att argumentera för ska vara offentligt eftersom de beslut de fattar ska kunna granskas.
5. Effekter som uppstår av denna representation av problemet är att avverkningsanmälan ska klassas som en företagshemlighet och inte bli offentlig förrän avverkningen redan ägt rum. De som vinner på denna representation av problemet är skogsägare som slipper behöva oroa sig för att människor ska komma att störa dem och deras arbete. De som förlorar på denna representation av problemet är de människor som arbetar för att stoppa avverkningen.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids bland människor som missgynnas av att avverkningsanmälan är offentlig och som hindras att bruka skogen som de själva önskar. De kan försvara denna representation av problemet med att det är nödvändigt för att inte skogsägare ska hamna i hotfulla situationer likt många lantbrukare har gjort med djurrättsaktivister. Representationen kan ifrågasättas genom att åberopa offentlighetsprincipen som säger att handlingar är allmänna om de behandlas hos en myndighet. Eftersom Skogsstyrelsen är en myndighet räknas avverkningsanmälningarna som allmän handling.

Motion 2021/2022: 198 Bildande av naturreservat

1. Problemet identifieras som att vi har för dålig insyn i hur många naturreservat vi har i Sverige och bristfälliga eller avsaknad av skötselplaner för dessa. Vi bör därför stoppa processer av bildande av fler naturreservat tills vi har kontroll över antalet naturreservat och hur de omhändertas.
2. Denna representation av problemet bygger på antaganden om att det är förhållandevis stora delar av svensk natur som är skyddad i naturreservat, men att det sällan finns de ekonomiska medel som krävs för att det ska gå att upprätthålla de planer som finns för skötsel. Det förutsätts även att det vid ett flertal tillfällen har bildats naturreservat enbart på myndigheters inrådan.

3. Denna representation av problemet har kommit till av att man tycker att det har bildats för många naturreservat som det inte finns en tydlig plan kring hur de ska omhändertas för. Troligen har representationen även kommit till av att det finns flera skogsbrukare som har blivit negativt påverkade av att deras mark har blivit omvandlat till naturreservat.
4. Det som lämnas tyst om i denna representation är värdet av naturreservat och vilka positiva inverknings bildandet av naturreservat kan komma att ha. Det går att tänka på problemet på andra vis och argumentera för att det förvisso ska till med mer stöd till skötsel av naturreservat, men att detta inte innebär att man ska stoppa bildandet av nya naturreservat.
5. Effekter som uppstår till följd av denna problemrepresentation är att färre naturreservat bildas. De som vinner på detta är enskilda skogsägare, skogsbolag och de som är sysselsatta i skogsbranschen. De vinner på problemrepresentationen såtillvida att den mark de livnär sig på inte riskerar att omvandlas till ett skyddat område.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids i kretsar som missgynnas av bildandet av fler naturreservat. Exempel kan vara privata markägare eller skogsbolag som hindras från att bruka den mark som förvandlas till ett naturreservat. Förutsatt att det Centern refererar till stämmer, att naturreservaten i många fall införs på endast myndigheters inrådan, går det att argumentera för att det är en inskränkning i skogsbrukarnas äganderätt eftersom de inte får något att säga till om om sin egen mark. Det går vidare att argumentera just som C gör i detta fall, nämligen med att naturreservaten när de väl bildats inte sköts på ett tillfredsställande vis och att de därför inte uppfyller sin funktion. Denna representation av problemet är trolig att ifrågasättas från grupper som inte i samma mån gynnas av skogens produktionsvärde. De är mer benägna att se till skogens egenvärde och lär då vara mer positivt inställda till bildandet av naturreservat eftersom det leder till större områden där alla kan utnyttja skogen.

Miljöpartiets motioner

Motion 2022/23:2266 - Allmän miljö- och naturvård

1. Detta är en motion med flera olika förslag relaterade till miljö och naturvård. Problemet som har att göra med skogspolitik representeras att vara Sveriges bristande

lagstiftning och otillräckliga implementering av EU:s direktiv för art och habitat och havsmiljö. En ytterligare problemrepresentation är att vi behöver satsa på att bevara och försöka återskapa naturområden och skapa fler naturskyddsområden. Vi måste vidare tillsätta mer stöd för att kunna bevara naturbetesmarker eftersom de är artrika och spelar en viktig roll för att nå miljömål.

2. Det föreligger ett antal förutfattade meningar eller förutsättningar bakom denna representation av problemet. Tilltron till att biologisk mångfald kommer att blomstra av fler skogar och tron på att det är genom fler naturskyddsområden som vi kommer kunna uppnå bredare biologisk mångfald och återbygga skadad natur är exempel på dessa förutsättningar.
3. Denna representation av problemet har kommit till av de stigande medeltemperaturerna och klimatförändringarna. Dessa klimatförändringar leder till att ekosystemen ställs inför risker och detta leder till ett behov att ställa om samt klimatanpassa samhället. Eftersom läget för den biologiska mångfalden dessutom är dålig behövs det fler naturskyddsområden med höga naturvärden.
4. Vad som lämnas oproblemiskt i denna representation av problemet är att det skulle finnas andra möjliga lösningar för hur man kan komma underfund med problemen med biologisk mångfald som inte innebär större statlig inblandning och hårdare tag i implementeringen av avtal och konventioner. Det skulle ju exempelvis gå att mena att tilliten till de privata markägarna ska kunna säkerställa den biologiska mångfalden på sin egen mark, eller att ekonomiska incitament ska göra det mer attraktivt för dem att vara noggrannare, men detta är alltså inte ett alternativ som presenteras i motionen utan förblir osagt.
5. Genom denna representation av problemet uppkommer flera effekter som kan granskas kritiskt. En av de effekter är att de individer som är markägare får mindre handlingsutrymme och autonomi över sin mark. Med denna representation av problemet får en stor mängd människor som inte lever av sin mark fördelar eftersom de kan njuta av en större mängd, väl omhändertagen skog. Men de som faktiskt lever av sin mark, både privata skogsägare och större skogsbolag, får svårare att avverka skog på det sätt de gör nu och är tvungna att anpassa sig till fler regler. I ett längre lopp kan detta ha effekter för svensk ekonomi.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids i kretsar som menar att vi behöver mer internationellt samarbete och som anser att EU:s direktiv är bra att utgå från för att säkerställa artskydd och en bevarad biologisk mångfald. Representationen

av problemet kan försvaras på grunden att motionen tar miljöarbete på allvar och verkligen vill satsa medel på att anpassa samhället till samt motarbeta klimatförändringarna. Representationen av problemet kan dock ifrågasättas av de som menar att dessa förslag är orealistiska och inte kommer gå att genomföra. Det finns exempelvis de som skulle hävda att man inte ska införa några nya naturskyddsområden innan de redan existerande tas om hand om på ett bättre vis.

Motion 2022/2023: 2265 - Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

1. Eftersom denna motion behandlar mer än endast skogsolitik finns det flera problemrepresentationer att finna i en och samma motion, men relaterat till skogsolitik är problemet representerat att vara den nuvarande formen av skogsbruk, kalhyggesbruk, som anses vara dåligt för klimatet. Vi måste ställa om till ett hyggesfritt skogsbruk.
2. Förutsättningar som underbygger denna representation av problemet är bl.a att det är bättre för klimatet med hyggesfritt skogsbruk eftersom den biologiska mångfalden förstörs av kalhyggesbruk, men också att det finns ekonomiska incitament bakom varför skogsägare väljer att bedriva kalhyggesbruk, vilket i sin tur gör att staten måste lägga ekonomiska medel såväl som rådgivning till skogsägare alltmedans de ställer om till ett grönare form av skogsbruk.
3. Denna representation av problemet har kommit till av övertygelsen att kalhyggesbruk skadar klimatet. Eftersom klimatet är Miljöpartiets främsta fråga är det av största vikt för dem att vilja förändra detta i ett led att stoppa klimatförändringarna. Vidare har denna representation av problemet uppkommit ur att Skogsstyrelsen inte anses ha tillräckliga ekonomiska resurser för att kunna driva arbetet för ett hyggesfritt skogsbruk. De behöver dels kunna betala ut ersättning för de skogsägare som inte kan avverka sin skog eftersom den är skyddad, dels behöver de medel för skötesel av skogarna.
4. Vad som lämnas osagt i denna representation av problemet är att svenskt skogsbruk inte endast består av enskilda skogsägare, utan att det finns större aktörer som de stora skogsbolagen. Motionen lämnar det osagt dels huruvida omställningen skulle påverka dessa företag och i sin tur den svensk ekonomi. Vad skulle exempelvis ske med glesbygden, om skogsbolagen samt mindre skogsägare inte längre kan bruka skogen på det vis som är mest ekonomiskt lönsamt?

5. Effekter som uppkommer av denna representation av problemet är t.ex troligen mindre ekonomisk tillväxt till följd av att de större skogsbolagen inte kan tjäna lika mycket på det hyggesfria skogsbruket. Eventuellt skulle även sysselsättningen gå ner eftersom det är många som arbetar inom dessa skogsbolag. En ytterligare effekt är en omfördelning av resurser eftersom dessa förslag kräver en del pengar och kompetens för att omställningen skulle vara möjlig. Långsiktiga effekter skulle troligen vara positiva, men kortsiktiga förlorare skulle vara de människor som livnär sig på skogsbruken, men som inte är privata skogsägare som gynnas av de resurser Miljöpartiet planerar att lägga på dem.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som menar att hyggeskogbruk är dåligt för klimatet och att det är en nödvändighet att vi ställer om för att klara av att kämpa mot klimatförändringarna. Den kan även spridas av de som inte är direkt påverkade av skogsbrukets varande eller icke-varande. Representationen av problemet kan på samma vis ifrågasättas av de som påverkas mer direkt av hur skogsbruket ser ut, kanske skogsägare eller anställda inom skogsbranschen som inte har några andra alternativa arbetsvägar.

Motion 2022/2023: 2110 En kraftfull naturpolitik för starka ekosystem, biologisk mångfald och ökad klimatnytta

1. Denna motion innehåller 56 punkter, vilket gör det svårt att identifiera endast en problemrepresentation, men sammantaget är det att kalhyggeskogbruk är dåligt för klimatet och att vi därför behöver ställa om till hyggesfria metoder. I framkant i detta arbete ska statliga skogsägare vara och staten ska även betala ut ersättning för skogsägare som ställer om till hyggesfritt skogsbruk. Myndigheters arbete med skogsinventering ska fördjupas, och skogsvårdslagen behöver uppdateras samtidigt som miljöbalken behöver efterlevas bättre.
2. Förutsättningar för denna representation av problemet är att klimatförändringarna tas på allvar och uppfattas som ett reellt hot som vi måste ta itu med nu. Att bevara en biologisk mångfald samt skydda diverse arter måste också ses som ett viktigt steg i detta. Det förutsätts vidare att åtgärder som ska arbeta för dessa i vissa fall måste vara genom tydligare implementering av direktiv och lagar och inte endast genom frivilliga insatser.
3. Denna representation av problemet har kommit till av en tro på att klimatförändringarna är ett akut hot som vi måste ta tag i nu och tron på att åtgärder

som är speciellt viktiga är exempelvis en reformering av skogsbruket.

Representationen av problemet har vidare kommit till av en övertygelse om att det inte satsas tillräckligt på klimatet.

4. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är alternativa metoder som inte innebär att myndigheter ska göra lika stor del av arbetet för att säkerställa artskydd och biologisk mångfald. Motionen lyfter främst förslag av typen att införa restriktioner eller att redan befintliga lagar måste implementeras tydligare. Vad de däremot inte lyfter är vilka eventuella frivilliga metoder som skulle kunna användas för att förändra. De föreslår att en omställningsersättning ska införas så skogsägare som väljer att ställa om till hyggesfria skogsbruksmetoder ska vara motiverade, men det är generellt förutsatt att man som skogsägare bara får acceptera de nya direktiven och att de inte är någon inskränkning av äganderätten.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är stora satsningar på klimatpolitik och en ordentligt reformering av skogspolitiken. Fler direktiv, tydligare implementering av lagar och generöst med ekonomiska medel är effekter. Att skogsägare får mindre makt över sin mark är ytterligare en effekt. De som vinner på denna representation av problemet är de som uppskattar naturen och vill att den ska bevaras och satsas på och att det ska finnas tydliga direktiv om hur den ska skyddas. De som förlorar på representationen av problemet är de som vill att skogsägare ska ha så mycket egen makt över sin mark som möjligt eller de som inte anser att miljön är så viktig att den ska prioriteras såpass högt, alternativt inte tror att skogspolitiska beslut har så stor inverkan på klimatet.
6. Denna representation av problemet är trolig att produceras och spridas av de som dels menar att klimatfrågan är att prioritera, dels de som menar att skogspolitiska beslut i sig är kritiska för klimatfrågan. Representationen ifrågasätts troligen av de som menar att det är skogsägares egen ensak hur de väljer att bedriva sitt skogsbruk eller som menar att det skulle ha för stor negativ inverkan på svensk ekonomi att ställa om till hyggesfritt skogsbruk. Delar man inte uppfattningen om att trakthyggesbruk är sämre för klimatet lär man inte heller tänka på samma vis om problemet.

Motion 2021/2022: 4338 med anledning av prop. 2021/22:58 Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och ökade incitament för naturvården i skogen med frivillighet som grund

1. Det representerade problemet är den nuvarande formen av skogsbruk och att vi måste ställa om till ett hyggesfritt skogsbruk. Utan tillräckliga resurser är dock inte detta

möjligt, och vi behöver därför satsa pengar, dels för att kunna ersätta de skogsägare som hindras avverka sin skog på det mest ekonomiskt gynnsamma viset, dels för att kunna säkerställa att olika lagar och direktiv efterföljs.

2. Det föreligger flera förutsättningar bakom denna representation av problemet. En förutsättning eller antagande är att skogen ses som en naturresurs som vi människor gemensamt har ärvt från tidigare generationer och som vi i vår tur därefter ska lämna efter till senare generationer. Det är därför viktigt att vi brukar den väl. Ytterligare förutsättningar som föreligger är en syn på att äganderätten inte är det viktigaste eller det vi ska värdera högst när det kommer till olika värden. Allemansrätten och allas rätt att kunna nyttja skogen är lika viktigt eller till och med ännu viktigare än en skogsägarers rätt att göra ekonomisk vinning av sin mark.
3. Denna problemrepresentation har kommit till av att Miljöpartiet menar att skogsbruket måste bli grönare och att vi därför måste skärpa lagar samt se till att de efterlevs bättre. De vill säkerställa att myndigheter fortsätter vara en aktiv del i den svenska skogspolitiken som har ett fortsatt starkt inflytande.
4. Vad det är tyst om i denna representation av problemet är om inte delar av den skogspolitik Miljöpartiet önskar att föra kan anses vara ett intrång i äganderätten. Det är dessutom tyst om hur vissa av dessa reformer ska finansieras och vilka politiska områden som ska bli av med delar av deras ekonomiska bistånd. Det går att tänka på problemet på andra sätt, t.ex. förespråka fler frivilliga metoder där markägaren själv beslutar om naturskydd, som inte i samma mån är baserade på att myndigheter ska vara inblandade.
5. Effekter som följer av denna representation av problemet är mer pengar åt miljöarbete, samma nivå eller mer inblandning från staten om hur skogen ska skötas samt hårdare och tydligare implementering av lagar som syftar till att skydda naturen. De som vinner på denna representation av problemet är de som inte direkt påverkas av skogspolitiska beslut men som upplever naturens positiva effekter och som vill att den ska bevaras så gott det går. De som förlorar på denna representation av problemet är de som menar att myndigheternas inblandning i skogspolitiken är negativ, t.ex. de som själva livnär sig på skogsbruk och som upplever att beslut om exempelvis artskydd hindrar dem från att göra den vinst de annars skulle göra.
6. Denna representation av problemet produceras och sprids av de som tidigare nämnts vinner på problemet. De som ifrågasätter representationen av problemet är troligen de

som påverkas negativt av en så pass rigid skogspolitik och som menar att det är en kränkning av äganderätten att myndigheterna ska ha så mycket att säga till om.

Motion 2021/2022: 4058 Klimatanpassad skog

1. Det representerade problemet i denna motion är att den nuvarande formen av skogsbruk med stora mängder kalhyggesbruk inte är anpassat för dagens klimatförändringar och att vi därför måste göra hyggesfria metoder av skogsbruk mer attraktiva för skogsägare.
2. Förutsättningar som underbygger denna problemrepresentation är att klimatförändringarna är ett riktigt och aktuellt hot som vi behöver förbereda oss på och hitta strategier för hur vi ska hantera. Vidare krävs en övertygelse om att biologisk mångfald är nödvändigt för att det ska gå att klara klimatutmaningen samt att trakthyggesbruk leder till försämrade biologiska mångfald.
3. Denna representation av problemet har kommit till av övertygelsen av hyggesfria metoder av skogsbruk är bättre för klimatet men också från observationen att det inte föreligger tillräckligt arbete från Skogsstyrelsens sida att arbeta för klimatanpassning av skogarna.
4. Det är möjligt att se problemet representerat på andra vis. Ligger fokuset exempelvis främst på hur skogen kan användas för att utöka den ekonomiska tillväxten går det att representera problemet på ett annat vis. Kalhyggesbruk kommer då inte att representeras som ett problem eftersom det är ekonomiskt gynnsamt. Det går också att representera problemet på ett annorlunda sätt beträffande vad det är som behöver göras för att den biologiska mångfalden ska utökas och skogen ska bli mer klimatanpassad. Miljöpartiet är i denna motion något diffusa när de förklarar vad som behöver förändras men pekar på att skogsägare måste vara aktiva och delaktiga samt att Skogsstyrelsen behöver arbeta för det hyggesfria skogsbruket. De förlitar sig med andra ord på att myndigheter och statlig inverkan ska kunna förhindra att skogen brukas på ett vis som är dåligt för klimatet. Ett alternativt sätt att representera problemet hade varit att föreslå bidrag eller skattelättnader för de markägare som aktivt anstränger sig för att bruka sin skog på ett hållbart vis.
5. Effekter som uppkommer till följd av denna representation av problemet är att en större del av budgeten behöver gå till Skogsstyrelsen för att finansiera det mer ambitiösa arbete som Miljöpartiet menar behövs. Eftersom Miljöpartiet indirekt talar för större statlig inverkan i skogspolitiken är det också möjligt att en möjlig effekt är

att de privata skogsägarna kommer förlora en del makt över sin mark och tvingas anpassa sig till de direktiv som kommer från Skogsstyrelsen, även om motionen inte innehåller specifika förslag på *vad* det är Miljöpartiet vill att Skogsstyrelsen ska göra.

6. Denna representation av problemet sprids och försvaras av de som menar att klimatförändringarna börjar bli ett allt mer akut hot och som vill att vi gör något åt dem nu. Representationen av problemet kan ifrågasättas av exempelvis de som tjänar på den nuvarande formen av skogsbruk som de som är anställda inom den branschen eller skogsbolag. Även privata skogsägare kan komma att ifrågasätta denna representationen av problemet eftersom deras frihet över sin mark kan inskränkas av dessa förslag. De kan då argumentera mot detta förslag genom att åberopa just äganderätten. De kan mena att vad de väljer att göra på marken inte har med staten att göra utan är deras ensak.